No 2626 Zaterdag 30 Juni 1934 51ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.– bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Brionplein Tel. 47
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.–
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50 voor elken regel meer 10 cts.

De Bestrijding der Ontucht.

Zooals men weet beweegt de Volkenbond zich niet alleen op politiek terrein maar ook o a. op sociaal gebied. Hiervoor heeft hij op verschillende plaatsen commisies benoemd, die de leden van den Volkenbond van adres moeten dienen in de kwesties die ze willen bestudeeren voor het algemeen belang.

Een der commissies occupeert zich met de bestrijding van den vrouwenhandel, die helaas internationaal is en ontzaggelijke vertakkingen heeft over bijna de geheele z.g. beschaafde wereld.

In April van dit jaar hield genoemde commissie haar dertiende jaarlijksche zitting en werden de jaarrapporten van een aantal particuliere internationale organisaties besproken, die aan deze volkenbondstaak haar medewerking schenken en wier vertegenwoordigers dan ook als assessoren aan beraadslagingen dezer Volkenbondscommissie deelnemen.

Twee dezer rapporten-zoo ontlenen wij aan de Maasbode-waren van bekende Katholieke organisaties

Twee dezer rapporten waren van bekende Katholieke organisaties afkomstig. n. l. van de internationale unie van Katholieke vrouwenbonden (in de commissie vertegenwoordigd door mejuffrouw Lavielle) en van de internationale Katholieke vereeniging voor de bescherming van het jonge meisje (vertegenwoordigd in de commissie door mevrouw de Diesbach, die ditmaal mevrouw de Montenach verving).

Het rapport van de internationale unie van Katholieke vrouwenbonden behandelde vooral de kwestie van den invloed der wereldcrisis op de prostitutie. Mejuffrouw Lavielle deelde in dit rapport mede, dat haar organisatie hieromtrent een onderzoek in twee landen had ingesteld, dat echter geen stellige gevolgtrekkingen nog rechtvaardigde. De uitkomsten der enquête in de twee landen zijn namelijk tegenstrijdig in het ééne land was weliswaar aanvankelijk, toen de werkloosheid zich begon uit te breiden, een vermeerdering van het aantal prostituées te bemerken, doch dit betreurenswaardige verschijnsel heeft niet langen tijd geduurd. De omstandigheid, dat de crisis ook op de welvaart der manlijke bevolking een ongunstige werking heeft en daardoor voor de vrouwen de gelegenheid verkleind heeft, om uit de zonde geld te verdienen, heeft volgens het rapport mede ertoe bijgedragen, dat de jonge vrouwen spoedig den verkeerden weg weder verlaten hebben. Men kan zelfs zeggen, dat over het algemeen de crisis „het signaal geweest is voor een terugkeer naar een gezonder en meer geregeld leven."

Tegenover deze betrekkelijke optimistische conclusie uit de in het ééne land gehouden enquête moest het rapport der internationale unie van Katholieke vrouwenvereenigingen gewag maken van een aantal feitelijke gegevens, bij een enquête in twee groote industrieplaatsen in een ander land verzameld, die een geheel andere taal spreken. Met preciese cijfers werd in dit gedeelte van het rapport aangetoond, dat in dat tweede land inderdaad een groot aantal vrouwen en meisjes tot de prostitutie zijn overgegaan, nadat zij haar betrekking ten gevolge van de werkloosheid hadden verloren. En de treurigste ervaring, die de leidsters der enquête in dat land hadden opgedaan, was wel deze dat die meisjes, die voorheen een ordelijk leven hadden geleid, thans niet meer tot fatsoenlijken arbeid wilden terugkeeren, zelfs wanneer haar de gelegenheid daartoe weder geboden werd. Zoo leerde het onderzoek in dat land, dat de wereldcrisis niet alleen in verband met de toeneming der werkloosheid tot vermeerdering der prostitutie had bijgedragen, doch ook door de demoraliseering, die zij gebracht heeft, deze doet voortbestaan.

Het andere rapport eener internationale Katholieke vrouwenorganisatie bevat een overzicht van het velerlei verdienstelijke werk, dat door de vereenigingen verricht wordt, die bij de „internationale Katholieke vereeniging voor de bescherming van het jonge meisje" zijn aangesloten. Deze vereenigingen hebben in 't afgeloopen jaar door haar werk aan de stations en havens, door haar tehuizen voor doorreizende jonge meisjes, door haar vrouwelijke eethuizen, door haar plaatsing-en-inlichtingenbureaux voor vrouwelijke arbeidskrachten een groot aantal meisjes ervoor behoed in verkeerde handen te vallen. Het rapport van Mevr. de Montenach wijst er op, hoe het werk steeds meer noodzakelijk wordt, naarmate het familieleven in het algemeen verslapt. Het ontbreken van een gelukkigen huiselijken haard is, naast de materieele ellende van den tegenwoordigen tijd, de voornaamste reden, die het rechte pad doet verlaten. En daarom trachten de Katholieke vereenigingen dan ook in haar tehuizen voor uit den vreemden aangekomen meisjes een atmosfeer te scheppen, die eenigermate een tegenwicht kan zijn voor het verlies van het familieleven.

Welke gevaren buitenlandsche meisjes bij het reizen nog steeds bedreigen, maakt Mevr. de Montenach in het rapport dezer Katholieke vereeniging tot bescherming van jonge meisjes overtuigend duidelijk door een concreet voorbeeld van een kort geleden te Luzern gedane poging, om een jonge Italiaansche in een gevaarlijke onzedelijke omgeving te brengen. Dit meisje, dat uit Vicenza op weg was naar een pensionnaat te Stanz (aan het Vierwoudstedenmeer) keek bij aankomst aan het station te Luzern vergeefs naar haar vriendin uit, die haar zou hebben komen afhalen, om haar naar plaats van bestemming te brengen. Een oudere dame, de verlegenheid van het Italiaansche meisje ziende, naderde haar en bood aan haar in een auto naar het meisjespensionnaat te brengen. De Italiaansche nam 't aan, doch werd hierop naar een meer dan verdacht lokaal gebracht. Alleen door den krachtigen wil van dit meisje gelukte het de „vriendelijke dame" niet een nieuw slachtoffer te maken. Een onderzoek, op verzoek der Katholieke vereeniging van Vicenza later door de Luzerner vrouwenorganisatie ingesteld, bracht aan het licht, dat de Italiaansche waarlijk aan een groot gevaar ontsnapt was. De conclusie is natuurlijk, dat het zoo verdienstelijke stationswerk der Katholieke vereenigingen nog steeds behoort uitgebreid te worden en dat het zeer raadzaam is, dat de vereenigingen elkander tijdig inlichten, wanneer een meisje alléén naar een onbekende plaats in het buitenland reist. De vertegenwoordigster der Katholieke organisatie aan het station te Luzern zou in dit geval hebben kunnen vermijden, dat het meisje met een „dame" had kennis gemaakt, die beter buiten haar gezichtskring ware gebleven!

Het voornaamste besluit in deze zitting van de volkenbondscommissie ter bestrijding van den vrouwenhandel was, de resolutie van 11 April, *waarbij de commissie zich eenstemmig ten gunste van de universeele afschaffing van de reglementeering der prostitutie uitspraak. Hierdoor is een eind gekomen aan den strijd, die van het begin der schepping dezer volkenbondcommissie in haar midden gewoed heeft tusschen de „abolitionisten", die een duidelijke uitspraak van den volkenbond ten gunste van de afschaffing der gedulde huizen van ontucht bepleitten, en de vertegenwoordigers der regeeringen uit de landen, waar deze huizen nog bestaan, die eerst met bevoegdheids-argumenten, daarna op grond van doelmatigheidsoverwegingen een volkenbondsuitspraak bestreden.* In de thans aangenomen resolutie wordt eenerzijds het recht van den volkenbond vastgesteld, om zich met deze aangelegenheid te bemoeien, aangezien herhaaldelijk gebleken is, dat het bestaan der bordeelen een krachtige prikkel tot den door den volkenbond volgens het volkenbondsverdrag te bestrijden vrouwenhandel is, en wordt anderzijds erkend, dat de enquête van de sociale afdeeling van het volkenbondssecretariaat omtrent de uitwerking van de opheffing der reglementeering der prostitutie op de volksgezondheid en op de openbare orde op straat heeft aangetoond, dat de vroeger aangevoerde doelmatigheidsoverwegingen voor het behoud der reglementeering niet langer kunnen gehandhaafd worden. De resolutie richt thans dus tot den volkenbondsraad het verzoek alle regeeringen met deze opvatting der volkenbondscommissie in kennis te stellen en haar uit te noodigen, om bij de afschaffing der reglementeering der prostitutie te volharden, wanneer zij reeds daartoe zijn overgegaan, en de voordeelen van een afschaffing in overweging te willen nemen, wanneer de bordeelen nog niet zijn opgeheven.

De resolutie spreekt verder als de overtuiging der commissie uit, dat met het verdwijnen der gedulde huizen van ontucht natuurlijk nog volstrekt niet alle gevaren voor de zedelijkheid en voor de gezondheid zullen zijn opgeheven, die uit het bestaan van de prostitutie voortspruiten. De resolutie dringt daarom er op aan, dat alle andere huizen van de prostitutie onder welke benaming en van welken aard ook, eveneens zullen gesloten worden en dat deze maatregelen zullen worden aangevuld door de opvoeding der openbare meening over ieders individueele verantwoordelijkheid in sociaal en zedelijk opzicht en over de gevaren der geslachtsziekten.

Men herinnert zich nog de kwestie van de z.g. *cabaretmeisjes* hier op Curaçao. De Amigoe werd toen door eenige leden van den Raad ten onrechte aangehaald alsof de reductie eigenlijk voor de tolerantie van dit euvel was, naar aanleiding van den Franschen dichter: que la police tolère mais que la morale reprouve. Wij wilden hiermee alleen maar zeggen dat wij de moeilijkheden die aan het vraagstuk vastzitten volkomen begrepen, maar desondanks toch tegen de toelating van dergelijke individuën hier op Curacao waren.

De ferme houding van ons Bestuur door den Procureur General in de openbare zitting van de K. R. naar voren gebracht had dan ook onze volkomen instemming en dat ons Bestuur in zijn beslissing niet alleen staat bewijst wel de bovenaangehaalde correspondentie.

Wetenschappelijk geschrijf.

In de „Amigoe" van 26 Mei hadden wij reeds de eer, van meening te mogen verschillen met den heer John Kooy. Ditmaal viel ons een ander werk van dezen interessanten verteller in handen, waarin hij weer eens op zonneklare wijze demonstreert dat iemand nooit verder moet springen dan zijn stok lang is.

De heer Kooy is de man van de feitenkennis en als hij op dat terrein blijft, voldoen zijn boeken uitstekend door hun prettige schrijftrant en enorme rijkdom aan materiaal.

Maar als hij aan het filosofeeren slaat....!!

Ik heb nu voor me: „Het boek van den Hemel" van denzelfden J. Kooy.

Op blz. 8 lezen we:

— „Neen, hoe weinig wij ook weten, of ons kunnen voorstellen van den gedachtengang der primitivieve menschen, zooveel staat toch ook voor ons wel vast, dat zij zich deze vragen niet hebben *kunnen* stellen."

De bedoelde vragen zijn de volgende:

— „Waarom had de eene vogel een gele stip op zijn staart en de andere een oranje kuif? Waar kwam de wereld vandaan? Hoe kwamen de sterren aan haar rangschikking en haar beweging? Wat zijn de oorzaken van de beweging van Zon en maan?"

En zij hebben deze vragen niet kunnen stellen „om de heel eenvoudige reden dat onze oudste voorouders nog niet wisten, wat een vraag is."

Wij zijn zoo vrij, deze lukraak gedeponeerde bewering vierkant te ontkennen „om de eenvoudige reden," dat ze volkomen valsch is.

We hebben al eens uitgelegd dat het „tusschenwezen" dat noch zuiver dier, noch zuiver mensch is, niet bestaat en zelfs niet bestaan kan, tenzij in het verwarde brein van filosofisch ongeschoolde systeembouwers, die eerst een mooi systeem, een prachtig schema in elkaar timmeren en daarna wenschen dat de heele Natuur plus de Schepper van de Natuur zich voortaan stipt aan alle paragrafen van hun boek zullen houden.

Dat tusschenwezen heeft een verstand of het heeft er geen. Als het een verstand heeft, dan is het een mensch en dan vraagt het onmiddellijk naar het waarom. Heeft het geen vestand dan is het geen mensch, maar een dier en dat een dier niet naar het waarom vraagt, geef ik gaarne toe. Maar dat zoo'n dier mijn voorvader zou zijn, geef ik niet toe!!! Niet zoo zeer omdat ik er persoonlijk weinig voor voel om een orangoetang tot betovergrootvader te hebben, als wel om de intrinsieke onmogelijkheid van het geval. De mensch als bezitter van een geestelijke en dus onsterfelijke ziel, verschilt *essentiëel* van het dier, aangezien hij een essentiëel ander levensbeginsel heeft. Dat de mensch een geestelijke ziel heeft en een dier niet, volgt noodzakelijk uit het verstand en de wil van den mensch, twee geestelijke functies die, niet anders gedragen kunnen worden dan in een onstoffelijk subject. Dat een dier geen verstand en wil heeft, komt juist omdat hij geen onsterfelijke ziel, maar een stoffelijk en dus vergankelijk levensbeginsel heeft, dat ophoudt te bestaan als het dierenleven geëindigd is. Zóó zit de vork aan de steel; en daarom voel ik veel meer voor hetgeen „de fijne engelsche dichter-geleerde Andrew Lang" aan de primitieven toeschrijft, nl. nieuwsgierigheid en lichtgeloovigheid, want de nieuwsgierige is althans iemand die *vragen* stelt!

Op het einde van bldz. 9 kom ik weer vast te zitten voor een nieuwe diepzinnigheid.

— „Twijfel bestaat alleen daar, waar verschil is tusschen werkelijkheid en niet-werkelijkheid, tusschen zichtbare en onzichtbare dingen; wanneer er afstand is."

Zoo helder als koffiedik, niet waar? Wie er iets van begrijpt, mag zijn vinger opsteken!

Het zou valsch van me zijn, als ik het hierbij liet. Daarom zal ik trachten een eenigszins begrijpelijke definitie van twijfel samen te stellen.

Twijfel bestaat daar, waar iemand, voor meer dan één mogelijkheid geplaatst, niet in staat is uit te maken, wat hij kiezen moet, omdat de argumenten voor alle gevallen even sterk (of even zwak) zijn. Lijkt dat er niet beter op? Maar ik heb 't niet heelemaal zelf uitgedokterd! De „Summa" van St. Thomas heeft me 'n handje geholpen.

Een voordeel zal de regel duidelijker maken.

Een vreemdeling komt op zijn wandeling voor een driesprong. Welke weg moet hij inslaan? Er zijn geen wegwijzers, geen menschen om te raadplegen; de eene weg zegt hem even veel en even weinig als de andere of de derde. Wat te doen? Hij weet het niet en kan ook geen middel vinden om het uit te maken. Hij verkeert dus in volkomen twijfel.

Zoodra voor een der drie wegen iets meer te zeggen valt dan voor de beide andere, dan verandert die volkomen twijfel in een min of meer gefundeerde meening. Worden de argumenten voor een der drie wegen doorslaand, dan verdwijnt ook die meening om plaats te maken voor zekerheid.

Onderaan blz. 10 heb ik me 'n oogenblik bedenkelijk achter 't oor moeten krabben. De volzin die ik daar ontmoette, is voor dubbelle uitleg vatbaar, die... beide verkeerd zijn.

— „Een vraag stellen en beantwoorden veronderstelt een denkproces, dat onwerkelijk is."—

Wat is nu eigenlijk onwerkelijk? Ieder denkproces of het denkproces dat verondersteld wordt voor het stellen en beantwoorden eener vraag? Gelukkig komt het er niet op aan, want *alle* gedachten zijn werkelijk.

En nog werkelijker dan de stoel waarop ik zit en het brood dat ik eet, want die vergankelijk, stoffelijk.

Maar het denkproces is onvergankelijk, onstoffelijk.

Is dit misschien juist de reden waarom de Heer J. Kooy het denkproces onwerkelijk noemt? Is onstoffelijk dan 't zelfde als onwerkelijk, of wat het zelfde is: bestaat er dan niets onstoffelijks? En het menschenverstand dan? Dat *werkt*! Dus *bestaat* het! Misschien moet ik het zoo verstaan dat het verstand wel werkt maar niet bestaat!

Dat zou toch waarlijk al te dol worden!

Nu voor de afwisseling eens een stukje exegese. Op blz. 19 krijgen we daar het volgende prachtstaaltje van te slikken.

— „Zoo wil men in de scheiding van de oorspronkelijke wateren, waarvan in Genesis sprake is, een herinnering zien aan verschillende Indische en Iranische mythen, die verhalen van een draak die in tweeën geslagen wordt."—

Wie die „men" is, kan me niets schelen, en wat die „men" in den Bijbel „wil" zien kan me nog minder schelen.

Het intereseert me veel meer wat er *in werkelijkheid* staat en wat er *klaarblijkelijk* bedoeld wordt. Het gaat over de volgende tekst:

— „En God maakte het uitspansel en Hij scheidde de wateren, die onder het firmament waren, van (de wateren)" die boven het firmament waren. En God noemde het firmament hemel."—(Gen. I. v. 7 en 8.).

Volgens de geologische ontwikkeling dier tijden, beschouwde men de aarde blijkbaar als 'n plat stuk land, dat op het water dreef en waar een hemelkoepel overheen welfde. Inderdaad de meest voor de hand liggende opvatting voor onontwikkelde menschen. Het ontstaan van dat firmament (met de daaruit vallende regen) stelde men zich blijkbaar voor als volgt:

Gedurende de chaos-periode was de aarde geheel bedekt met water. Toen schoof God iets stevigs (firmamentuur!) onder het water dat de aarde bedekte en trok het in het midden omhoog, waarop het firmament als een gewelf boven de nu droge aarde bleef staan.

In dat firmament waren, volgens de opwelling dier tijden sluizen waardoor zoo nu en den (bij regenbuien) wat van het afgescheiden water naar beneden viel. („En de sluizen des hemels werden geopend." Gen. VII, 11). Dat klink een beetje reëeler, dan een draak die in tweëen geslagen wordt.

De Bijbel is geen „Practische handleiding voor Sterrekunde.

Wat er toevalligerwijze van de hemellichamen gezegd wordt, is geheel en al de zuivere weergave van het wereldbeeld, dat geschreven was ten tijde van den maker van het Scheppingsverhaal.

Maar de Bijbel op één lijn stellen met een mythen-boek, is wel wat sterk voor een christenmensch.

Op dit boek komen we nog wel eens terug.

M. L.

DE SOCIALE HOEK.

Quadragesimo Anno en Curacao.

I

Het is de bedoeling op deze plaats in een serie korte artikelen enkele belangrijke passages uit de encycliek Quadragesimo Anno te behandelen — niet in een theoretisch betoog, doch in meer practische uiteenzettingen. Deze artikelen zullen echter niet in één onafgebroken reeks verschijnen, maar nu en dan onderbroken worden om bijzondere vraagstukken uit het sociale, d.i. het maatschappelijke, het gemeenschapsleven te behandelen die van meer onmiddellijk belang zijn of waarvan het ons voorkomt dat het gewenscht is ons standpunt duidelijk te formuleeren.

Wij hebben besloten hiertoe over te gaan omdat wij van meening zijn dat een overgroot deel van de heerschende wanorde op sociaal-economisch gebied veroorzaakt is geworden door een tekort aan christelijke levenspraktijk, een gebrek aan werkelijke beschaving, aan cultuur en tevens aan een verwarring van doel en middel, welke haar grond heeft in een gebrek aan inzicht in de werkelijke waarde van het bestaan.

Van hoeveel Katholieken en andere Christenen worden heden tendage geen meeningen vernomen die lijnrecht in strijd zijn niet alleen met de ons geopenbaarde waarheden, doch evenzeer met de natuurlijke rede.

Langzamerhand zijn het niet velen meer, die het liberalisme nog in zijn uiterste vorm en met zijn laatste consequenties verdedigen, maar de invloed van het individualisme treedt nog bij een groot deel der ontwikkelden duidelijk aan den dag zoodra er b.v. sprake is van overheidsbemoeiing. Slechts schoorvoetend wordt deze geduld en dan alleen wanneer het niet verhinderd kan worden of andere motieven een rol spelen. De van oudsbekende liberale vrijheidsleuzen worden dan weer opnieuw aangeheven alsof van die leuzen alleen het heil verwacht moet worden. En het moet worden toegegeven: de vrijheid is voor sommige doeleinden bruikbaar genoeg gebleken.

Wat ons echter het meest opvalt in de levenspraktijk van degenen die dergelijke meeningen zijn toegedaan, is het logisch-onverantwoorde. Om bij het voorbeeld van overheidsbemoeiing te blijven: deze wordt toegestaan ter bescherming van handelsbelangen, toegestaan niet alleen, doch veelal gevorderd; bescherming van het zedelijke leven door overheidsmaatregelen is echter iets waarmee men zich niet zoo gemakkelijk kan vereenigen. Een tweetal oorzaken van deze onvaste gedragslijn (er zullen vaak andere — ook minder edele — zijn):

1o. het verzuim het eigen standpunt principieel te formuleeren.

2o. een gebrek aan werkelijke, aan toegepaste cultuur.

Van Duinkerken zegt in een van zijn werken dat de cultuur van de Middeleeuwen o.a. het volgende veroordeelde:

de persoonlijke heerschzucht van de individuen.

het ongeregelde private winstbejag met zijn — ook maatschappelijke — gevolgen;

de woekerwinst;

de onderdrukking van de persoonlijke vrijheid;

de traagheid.

Wij meenen dat deze ondeugden ook thans nog wel door den beschaafden mensch veroordeeld worden maar dat dit inzicht niet zoover is doorgedrongen dat het de algemeene levenspraktijk beinvloedt. In openbare vergaderingen zal niemand deze dingen toelaatbaar achten; in de zorg voor het eigen materieele welzijn wordt er echter niet verder opgelet.

Als men b.v. vraagt hoe iemand denkt over woekerpraktijken zal hij onmiddellijk klaar staan met een vernietigend oordeel. Hij zal zich beleedigd voelen als iemand hem woekeraar noemt, maar toch niet nalaten de voordeelen op te strijken. Hij zal zich zelfs niet afvragen wat woeker dan eigenlijk wel is.

Als men vraagt hoe de meening is over iemand die niet bereid is een rechtvaardig loon uit te betalen, zullen weinig verschillen uitgevonden worden. Maar welke zakenman of overheid heeft het tot zijn plicht gerekend ernstig na te gaan of hij wel inderdaad een rechtvaardig loon betaalt — even serieus als eigen vorderingen worden nagegaan? En toch heeft ieder op de eerste plaats zijn eigen plicht te doen, alvorens te controleeren of anderen hun andere plicht wel nakomen.

De meesten zullen wel het gevoel hebben dat privaat-eigendom meer is als een recht dat steunt op het vonnis van den strafrechter die dietstal bestraft. Maar welke de gronden zijn waarop dit eigendomsrecht werkelijk berust, is veelal totaal onbekend, — laat staan de verplichtingen die eruit voortvloeien.

Deze voorbeelden die gemakkelijk met een dozijn andere kunnen worden aangevuld, hebben dit gemeen, dat er geen overeenstemming is tusschen het inzicht in het theoretisch, het abstracte geval en de levenspraktijk. In zeer vele gevallen zal dit hierdoor veroorzaakt zijn dat het inzicht niet voldoende is doorgedrongen. Men weet dat iets zoo is en niet anders, — maar alleen als men er over nadenkt. In de handelingen en de sleur van het dagelijksche leven denkt men er niet over — en handelt er zeker niet naar.

Het is de bedoeling door deze behandeling van de encycliek Quadragesimo Anno te trachten het algemeen inzicht in sociale vraagstukken uit te breiden en te verdiepen, in de hoop dat dit inzicht tevens mettertijd ook in practische daden zal omzetten.

Al is deze encycliek (pauselijke zendbrief) op de eerste plaats gericht aan de katholieken, toch hopen wij dat onze niet-katholieke lezers hierdoor niet zullen worden afgeschrikt. Het leergezag van den Paus wordt door hen niet erkend, maar de natuurlijke zedeleer, waarop de hier te behandelen encycliek berust en waarvan zij slechts een nadere uitzetting geeft met betrekking tot sociale vraagstukken, wordt aangenomen zoowel door Israelieten als door Christenen van allerlei richting. In practische vraagstukken mogen derhalve meeningsverschillen blijven bestaan, theoretisch en principieel is het echter mogelijk om tot een overeenstemming in sociale vraagstukken te geraken die slechts een weldadige invloed kan hebben op de gemeenschap.

B.

Bestaat er reden tot feestvieren?

Volgens een artikel in de *„Residentiebode"*, overgenomen in de *„Cur. Volkskrant"* Dinsdag 11., is de eenige reden om met vreugde het driehonderdjarig feest te vieren, dat Nederland op het hogenblik tracht goed te maken wat het in die 300 jaren verkorten heeft.

Het zou treurig zijn, als het waar was.

Om te bewijzen dat Nederland in zijn zorg voor Curaçao veel te kort is geschoten, wordt eerst een geschiedkundig overzicht gegeven van het besproken tijdvak.

Dit geschiedkundig overzicht is beslist van iemand die onkundig is met de ware geschiedenis van Curaçao. Het lijkt meer een fantasietje dan een stuk geschiedenis.

Dat de Spanjaarden het pas ontdekte Curaçao noemden *"Het eiland der reuzen"* is absoluut onhistorisch en kan worden opgeborgen bij de fantastische beteekenissen van den naam Curaçao.

Dat de Hollanders reeds een kwart eeuw na de ontdekking op het eiland Curaçao voet aan wal hebben gezet, is ook absoluut onwaar.

Dat zij het aan de Spanjaarden overlieten Curaçao in bezit te nemen, is ook een historische onjuistheid. Er is wel een Spaansche vloot van Cadiz uitgevaren om Curaçao opnieuw te veroveren; maar de vloot heeft het nooit tot Curaçao gebracht. In het eerste document, dat over Curaçao bestaat wordt verhaald dat een zekere Juan de Ampuez in de jaren 1525—1527 hier is gekomen om de inlanders van ons eiland, voor wie hij veel sympathie voelde, tegen inhalige gewetenlooze Spanjaarden te beschermen. Door de Koning van Spanje werd hij ook als eerste Gouverneur van Curaçao aangesteld, waar de inlanders zeer mee waren ingenomen Dus geen overrompeling maar bescherming!

Dat er in 1634 bij de verovering van ons eiland door de Hollanders hevig gevochten zou zijn, is ook onwaar, dat de Spanjaarden *meermalen* gepoogd hebben Curaçao te heroveren, daarvan is niets bekend, en dat Holland met Curaçao *„gesold"* heeft is een geheel verkeerde voorstelling.

De bewering dat Curaçao steeds een *„rijk"* bezit is geweest van Holland, en dat Holland rijkelijk van Curaçao heeft geprofiteerd, raakt kant noch wal.

Wáár is: dat de Hollanders in den beginne er meermalen aan hebben gedacht Curaçao aan de Spanjaarden terug te geven: zoo treurig was het hier gesteld.

Curaçao heeft in al die 300 jaren, behoudens de enkele jaren van hoog conjunctuur in den laatsten tijd, nooit weelde, maar wel veel armoede gekend.

Tot 1781 behoorde Curaçao niet aan Holland als zoodanig: maar aan de W. I. Compagnie. Wat die heeren van de W. I. Compagnie hier soms hebben uitgehaald, hebben wij niet aan het Nederlandsche gezag, maar aan het persoonlijk karakter van die bepaalde Hollanders te wijten. Evenmin als wij het persoonlijk optreden van een of anderen zij het ook hooggeplaatsten ambtenaar, aan de Hollandsche regeering mogen wijten.

Van het oogenblik af dat de Nederlandsche regeering het bestuur over Curaçao van de W.I. Compagnie overnam, heeft zij, overeenkomstig de haar ten dienste staande middelen, alles gedaan om Curaçao vooruit te helpen.

De vele millioenen die Holland in den loop der jaren bijna bij iedere jaarlijksche begrooting bijpaste ten bate van Curaçao, bewijst ten duidelijkste dat Holland nooit Curaçao aan zijn lot heeft overgelaten of als een stiefkind behandeld.

Maar heeft Holland niet van Curaçao geprofiteerd? Heeft de handel niet steeds gebloeid? Hebben Frankrijk en Engeland Holland niet benijd om het gelukkig bezit van Curaçao en niet getracht het aan Holland te ontfutselen?

Handel zoo min als landbouw en veeteelt hebben nooit op Curaçao gebloeid.

Weliswaar zijn tijdens de Amerikaansche vrijheidsoorlog onder onze Gouverneur Rodier de la Brugière (1762-1781) hier verschillende kooplieden rijk geworden door smokkelhandel of clandestiene verkoop van doorgevoerde krijgsbehoeften en levensmiddelen; zooals in de enkele jaren van de kortgeleden hoog-conjuctuur verschillende pletters, die niet alles hadden verbrast, met een aardig spaarduitje naar Holland zijn terug gegaan. Maar wat heeft dit te beteeken op een tijdperk van 300 jaren van armoede en gebrek, waar de goedgeefschheid en grootmoedigheid der Nederlandsche regeering en van Nederlandsche onderdanen ons volk meermalen van den ondergang heeft gered?

Maar waarom heeft Nederland hier in de West niet gezorgd voor irrigatie, zooals in de Oost?

Het bedoelde irrigatie-systeem voor uitgestrekte velden van honderden hectaren, noodig om Curaçao tot bloei te brengen, is onuitvoerbaar, daar hier geen rivieren zijn. Aanleg van dammen kan alleen helpen om eenige putten langer van water te voorzien.

Curaçao *is geen landbouw*-kolonie *en* kan het ook nooit worden.

De bloei die hier gebracht is door de C. P. I. M. was volstrekt niet schijnbaar, heeft alleen niet lang geduurd door het intreden van de wereldcrisis. Toch vindt menigeen nog zijn broodje bij de Maatschappij, die anders en in vroegere tijden broodeloos zou zijn.

De toelating van vreemdelingen in den „boom"tijd was noodzakelijk, daar er hier op het eiland zelf niet voldoende werkkrachten aanwezig waren. Toen het werk minder werd, werden de vreemdelingen het eerst ontslagen. Dat er nu nog zijn overgebleven, wilt zijn reden vooral hierin, dat er onder hen bekwame vakmenschen zijn, die moeilijk gemist kunnen worden, en contractueel aan de Maatschappij verbonden zijn. Hopenlijk zal dit mettertijd door invloed van onze ambachtscholen verbeteren.

Dat Frankrijk en Engeland meermalen een oog hebben laten vallen op ons arm eiland, was niet om het voordeel dat zij van Curaçao dachten te trekken maar enkel en alleen omdat zij Holland met wie zij in oorlog waren, ook in deze streken wilden benadeelen en afbreuk doen.

En als wij nu Curaçao vergelijken met andere koloniën, hetzij van Frankrijk of Amerika enz, dan moeten wij erkennen dat Curaçao er beter aan toe is dan al die koloniën, om de vrijheid, die wij genieten, om de vrede die hier altijd heeft geheerscht, om de hulp die wij van Holland en Hollanders hebben ontvangen bij den strijd voor het bestaan, en de pogingen tot bloei en vooruitgang vol te houden.

Het is zeker dat Holland *méér* voor Curaçao heeft gedaan dan welk ander land er voor zou hebben gedaan. Telkens als wij personen ontmoeten, die in Fransche of Amerikaansche koloniën hebben gewoond, vernemen wij hoe de inlanders daar (op z'n zachtst uitgedrukt) ons volk van Curaçao benijden.

Laten wij dan de Hollandsche vlag in eere houden bij de herdenking van onze 300 jarige vereeniging met het Moederland, en eensgezind onze dankbaarheid toonen bij de a.s. feesten voor al wat Holland voor de eer van de natie het belang van Curaçao heeft gedaan.

R. B.

Tentoonstelling van Cur. archivalia in het Rijksarchief

De tentoonstelling op het Rijksarchief bij gelegenheid van de Curaçaoherdenking (1 tot 9 Juni) was wel van zeer bescheiden omvang, maar in hooge mate belangwekkend.

Daar lag het origineel octrooi van de Staten-generaal aan de West-Indische compagnie, ged gteekend 3 Juni 1621; het zegel daaraan is nog geheel gaaf. Zooals men weet, is dit octrooi in 1642 gedrukt. Hiernaast was neergelegd het boek met de *Resolutiën der Heeren XIX*, opengeslagen bij 8 Augustus 1623, waar het bekende scheepjeszegel als dat der Compagnie wordt vastgesteld. Twee eigenhandige brieven van Piet Heyn, keurig geschreven, gingen vooraf aan het afschrift van het officieele verslag van Pierre le Grand over de verovering van Curaçao, verleden maand door Menkman afgedrukt in OOST EN WEST.

Een lijst van directeuren van Curaçao, voorkomende in een klapper op de resolutiën der bewindhebbers heeren X, gaf geen nieuws, zooals zeker wel het geval geweest zou zijn, indien men zulk een klapper van de *eerste* West-Indische compagnie zou hebben gehad.

Wat archief-werk vermag werd aardig aangetoond door naast elkaar te leggen het *"Secretarieel-notarieel protocol van den secretaris van Directeur en Raden"* van 1717, in den geschonden toestand, waarin het destijds uit Curaçao ontvangen is, verbruind, verteerd en opgegeten door ongedierte ten deele, en het doopboek der *„Nederduitsch Hervormde kerk"* te Curaçao 1727—1730, zooals het na aankomst op het Rijksarchief is opgeknapt.

Op de atlas van Blauw (1662) even gekeken naar de schrijfwijze der namen van de zes eilanden: Curaçao, Oruba I, Bonayre, S. Martin, Saba, S. Eustatio.

Daarnaast lag een schetskaart van Curaçao, volgens mededeeling uit de zeventiende eeuw. De vorm van deze kaart doet denken aan dien van de kaart, door Pater Euwens in 1928 in DE WEST-INDISCHE GIDS afgedrukt uit het archief te Sevilla (no. 14 aldaar). Hier wordt de naam geschreven *„Het Eylant Korsou"*, met tusschen haakjes (*"Curaçao"*). Een kaart daarnaast, ook vermeld als uit de 17de eeuw, maar zonder eenige verklaring heeft veel beteren vorm.

Dan volgt een kaart van G. van Keulen uit de 18de eeuw, waarop de plantages zijn aangegeven, en om het eiland voorstellingen zijn afgedrukt van de wijzen, waarop men op verschillende afstanden aanzeilende het eiland voor zich krijgt. Zulk een voorstelling heeft men ook van Bonaire met deze *„Nota. Soo men aan Bon-Aire wil wezen: soo moet men bezuyden 't Eyland omloopen, en dan kan men de Plaets bezylen: daer de Duytse woonen, daar legt 't Soud op hoope, bij een huys daer de Prince vlag afwaeyt."*

Twee merkwaardige aanteekeningen omtrent Klein Curaçao op deze kaart: *Klyn-Curaçao siet men int Z. W. ten Z. en is heel laeg land. Legt maer even boven Water, soo dat men het bij nagt niet wel sien kan: omtrent dit Eyland heeft men veel gevogelte genaamt* **Malenocca**. *Waer aen gij gewaer wort, dat gij digt onder dat Eylant zyt"* en *„ Kleyn Curacao Legt pas 3 voet boven Water is heel laeg Land vol gevogeltje en wit van Vogelmesi bij nagt moet men sig hier voor wagten"*. Op deze kaart heet de zee ten noorden van Curaçao *„De Kraal Zee"* en die ten zuiden van het eiland *„De Zee van Venezuela of West-Indische zee"*.

Nog in dezelfde uitstalkast ligt een wat primitief *„Plan van Willemstad en het fortres Amsterdam"* met de aanwijzing *„Fecit Jacob Daniel Gebhardt, Kanonirer en Bombertirer A 1707"*.

Uit 1751 dagteekent een ander „plan", behoorende bij een memorie van generaal Van Burmania uit 1751. Men krijgt een goeden indruk van de begrenzing van het oude Willemstad door de stadspoorten, fort Oranje en fort Bloetfort aan het Waaigat en fort Schrikkenburg.

Uit den lateren tijd is er een kaart, tusschen 1886 en 1890 verbeterd naar een oude teekening van Van Raders, uitgegeven bij Seyffarts boekhandel.

Ten slotte een *„Pas Caart, vertoonende de West Indische als ook de westelijke Custen van Europa en Afrika, Eertijds in 't ligt gebracht door wijlen Pieter Goos, en . . . . verbetert door Joannes van Keulen en Zoonen"*, ook dus uit de 18de eeuw. Hierop worden de eilanden genoemd Oroba, Bon Aire, Quiracao, Eustatia, St. Martin, Saba.

Voor wandversiering zijn er nog eenige platen van Nieuw Nederland en Brazilië.

Mr. B. de Gaay Fortman.

Iets over de Vrijmetselarij.

P. DE LA BRIERE S J. wijdt in „Etudes" van 5 April in zijn kroniekken van de godsdienstige toestanden op den huidigen dag een bijdrage aan de Vrijmetselarij, waarvan men thans in Frankrijk de naam veel hoort noemen in verband met het Stavinskyschandaal. In dit onverkwikkelijk schandaal zijn immers vele „Broeders" betrokken; men ziet in dat er een goed ingericht complot bestond om een afzetterij van zulke afmetingen, die aan vele zeer hooge personnages bekend was, zoo lang te kunnen voortzetten. Verschillende Vrijmetselaars, leiders der radicaal socialistische partij, oudministers, zelfs oudpremiers, worden als medeplichtigen vernoemd: Dalimier, Chautemps, Frot, enz.

Een kamerlid, Herriot, verklaarde in het publiek, dat Frankrijk door de vrijmetselarij wordt geregeerd, en dat daar de ware reden moet gezocht worden, waarom het zoo uiterst moeilijk is klaarheid te brengen in die duistere financieele kwestie. P. de la Briere bespreekt deze politieke zijde van het vraagstuk niet, maar geeft enkele veelzeggende aanduidingen over den invloed van de geheimnisvolle invloed van de Loge. Frankrijk zou rond de 50.000 vrijmetselaars bezitten en dit kleine groepje is het die het land wil regeeren. De „Etudes" geven verder een gesprek weer dat de Voorzitter der Republiek in 1903 had met den geschiedschrijver Picot, die bij den President er over klaagde, dat zijn werken stelselmatig werden doodgezwegen door de officieelen. De President antwoordde dat hijzelf hetzelfde gedurig ondervond wat hemzelf aanging en voegde er aan toe: „Wij worden geregeerd door de Vrijmetselarij, ik zeg het u, Mr. Picot! Die president kon het weten; hij was een speeltuig in de handen der Vrijmetselarij en teekende gedwee . . . . wat men hem deed onderteekenen en dit ten tijde der razende antiklerikalen, Combes en geestgenooten.

Maar nu schijnt het volk er stilaan genoeg van te hebben: men kan het waarlijk geen toeval noemen wanneer zij, die in opspraak komen om hun financieel geknoei geregeld tot de vrijmetselarij behooren.

Nu wordt gemeld, dat de Loge de archieven uit Frankrijk heeft doen verwijderen en naar Brussel overbrengen. Zou er dan toch te veel kunnen openbaar worden? Ditzelfde hoofdbestuur heeft een zuivering aanbevolen. Zekere leden moeten zonder meedoogen worden uitgestooten.

Verder werd besloten de onderrichtingen mondeling aan de „Broeders" te doen overbrengen: 14 gezanten reizen thans het land af om de instructies mondeling mee te deelen; geschreven of gedrukte brieven komen soms in handen van ongewenschte personen; en dat zou een ramp kunnen worden.

Op het eind van Maart heeft het „Grand-Orient" gemeend zich in het openbaar te moeten verdedigen tegen de aanvallen. In dit stuk wordt gewezen op het „menschlievend" werk der vrijmetselarij (die toch niet zonder reden door de laatste Pausen herhaaldelijk werd veroordeeld) op haar verdiensten voor den geestelijken vooruitgang der menschheid.

Ten zeerste wenscht de Loge dat alle schuldigen der financieele schandalen zonder genade zullen gestraft worden!....

Daarmee is de openbare stemming tegen de vrijmetselarij niet stopgezet: meer en meer begint men in te zien hoe een fanatiek vriendenclubje als een ware „Staat in de Staat" overal de gewichtige plaatsen wist te bezetten en te behouden. Mochten de Franschen dit meer en meer inzien en zoo doende gelijk de „Broeders-Vrijmetselaars" ten volle ontmaskeren voor al hun sinister werk.

HOOGER LEVEN.

ONVERDRAAGZAAMHEID.

De overgroote meerderheid van de bevolking van Curaçao is Roomsch Katholiek, dus mogen wij gerust zeggen, dat Curaçao een Katholiek land is. Wanneer de meerderheid van een volk van een gezindte is, kan het niet anders — van de betere gang van zaken — dan dat de landvoogd van dezelfde gezindte is als de meerderheid.

Gode zij dank, dat men zulks reeds enkele jaren heeft ingezien in Nederland en men ons steeds Katholieke Gouverneurs geeft.

Men moet niet gaan denken, dat wij van een Katholieken Gouverneur verwachten dat hij de Katholieken onrechtvaardig bevoorrecht. Neen, dat zal juist niet stroken met zijn Katholieke beginselen. Doch eenmaal wij ervan overtuigd zijn, dat voor een materieele welvaart het noodig is dat het geestelijk en het maatschappelijk leven goed geregeld is, kan de Katholieke Gouverneur in een Katholieke samenleving veel goeds en belangrijks bereiken.

Een Gouverneur zonder godsdienst, dus een soort atheïst, zal op Curaçao misplaatst zijn.

De Katholieken, dus het Curaçaosche Volk van heden is niet datzelfde onbeduidende kwantum van een goede dertig jaar geleden. Heden ten dage heeft iedereen mee met de politieke en publieke aangelegenheden. Vroeger waren het alleen een hand vol bevoorrechte personen die konden dingen naar een Gouvernements baantje op de verschillende Lands kantoren. En thans? De Katholieke kleurlingen bekleeden voorname posten en ambten en het is te verwachten dat met de jaren deze vooruitgang steeds zal toenemen.

Men moet een enorm groote dosis onverdraagzaamheid in zich hebben om te durven verklaren, dat dit volk niet van een Katholieke landvoogd of van een Katholiek Bestuur gediend is.

Met moet alle respect voor dit Katholieke volk verloren hebben om zoo openlijk te verklaren, dat al wat Roomsch is niet goed kan zijn.

Men moet volslagen blind zijn om daarbij geheel gewetenloos zijn om het goede werk van de Katholieke bewindvoerders niet te zien en zulks ziende toch niet te willen erkennen.

Er bestaat een naam, die wij niet willen noemen, voor een kleine kliek die zijn zin wil doorvoeren ten koste van het geë-recht van de overgroote meerderheid der bevolking.

Hoe durft men beweren, dat het Moederland achteruit gaat om wille de Katholieke Staatslieden? De Sociale wetten (arbeidswet, individualiteitswet enz. enz.) zijn goede instellingen in het moederland, die nie onderdoen voor de besten waar ook ter wereld. Kan men ontkennen, dat die wetten vrucht zijn van het werk van Katholieke Staatslieden, waaronder Prof. Mr. P. J. M. Aalberse een voorname plaats inneemt?

Neen, niet om wille der Katholieken zal het Moederland achteruit gaan, maar juist door de ondermijning veroorzaakt door de machten, die achter schermen en gesloten deuren alle geordende Christelijke Maatschappij omver willen gooien.

Hoe vreemd toch, dat men altijd Spanje en Mexico opwerpt als voorbeeld van Katholieke landen, die achteruit zijn gegaan.

Noch Spanje, noch Mexico zijn ten ondergegaan omdat zij Katholieke landen waren, maar juist omdat de „werkers in het donker" aan het goede werk tornen.

Diezelfde soort menschen zijn ook hier op ons eiland te vinden.

Elk Bestuur, dat voor het werkelijke volk is; elk Bestuur, dat erop uit is om menschen uit het volk een helpende hand te geven, elk Bestuur, dat bereid is den kleine man steun te verleenen is niet gezien bij zekere categorie menschen. Ons tegenwoordig Bestuur is er een dat hart heeft voor de nooden van het volk. Wij zijn niet van plan als pleitbezorger van het huidig Bestuur op te treden, immers dat heeft ons Bestuur niet noodig.

Maar wij moeten om wille van de eerlijkheid vragen: Kan men de landvoogd aansprakelijk stellen voor de tegenwoordige toestand voortgebracht door de wereldcrisis? Is een Bestuur slecht wanneer de begrooting sluit en zelfs een surplus overhoudt? Wanneer de wegen verzorgd worden en nieuwe wegen worden aangelegd? Wanneer men zorgt voor de hygiene en reiniging van straten en pleinen? Wanneer men begint met tuberculose bestrijding? Wanneer men aanvang met bestudeering van sociale wetgeving?

Wij ontkennen niet dat er misschien het een of ander nog niet heelemaal in orde is, maar laat men met gezonde critiek werken om dergelijke dingen te helpen verbeteren.

Het volk van Curaçao is Katholiek en aan zijn hoofd is een Katholiek Gouverneur op zijn plaats.

Atheïsten en godloochenaars zijn niet voor ons geschikt.

Van zulke menschen die een ambtenaar loochenen omdat hij Katholiek is; van menschen, die beweren, dat men van Katholieken geen volkswelvaart kan verwachten; van menschen die tegen Katholiek onderwijs zijn, tegen elke verzorging van de jeugd volgens katholieke beginselen kan ons Katholiek volk niets verwachten.

Laten wij, alle Katholieken van Curaçao ons nauw vereenigen om in de toekomst ons niet te laten misleiden. Als eenmaal het kiesrecht ingevoerd moge worden laten wij een hecht Katholiek front hebben om de machten der duisternis te weerhouden.

H.

BERICHTEN.

Vormreis.

Verleden Zaterdag heeft Z. Hoogw. Excell. Mgr. Verriet het H. Sacrament des Vormsels toegediend 's morgens in de parochie van Barber, en 's middags te Westpunt. Het aantal vormelingen was respectievelijk 107 en 59.

Veertiguren-gebed in de H. Familiekerk.

KERKELIJK LEVEN.

Met genoegen publiceeren wij hier het programma van het 40-uren gebed in de H. Familiekerk. Het zijn dagen van innige devotie, en van groote genade; nog heel bijzonder dit jaar, omdat de oefeningen van de Jubilé-aflaat samenvallen met de plechtige adoratie.

Wij hopen van harte, dat alle parochianen van de H. Familiekerk door hun trouwe opkomst gedurende deze gezegende dagen zullen toonen hun groot geloof en hunne innige liefde in den Chrtstus Eucharisticus.

Donderdag 5 Juli; 's avonds om 7 uur plechtige opening met Veni Creator, Plechtig Lof en feest-predikatie.

Vrijdag 6 Juli: de eerste H. Mis 's morgens om 5 uur de plechtige H. Mis om 7 uur.

Den geheelen dag aanbidding.

Om 12 uur algemeene aanbidding der vrouwen.

Om 3 uur algemeene aanbidding der kinderen.

Om 7 uur plechtig Lof met feestpredikatie.

Zaterdag 7 Juli; evenals Vrijdag.

Den geheelen dag gelegenheid, om te biechten.

Zondag 8 Juli: De *eerste* H. Mis met algemeene H. Communie der vrouwen om 4 uur.

De *tweede* H. Mis met algemeene H. Communie der mannen om 5 uur

De *derde* H. Mis met algemeene H. Communie der kinderen om 7 uur.

De *plechtige Hoogmis* om 9 uur.

Den geheelen dag aanbidding.

Om 12 uur *algemeene aanbidding* der mannen.

Om 3 uur *algemeene aanbidding* der kinderen.

Om half 7 *Pontificaal Lof* met *feest-predikatie* en *processie*.

Gedurende het Veertiguren-gebed kan men den Jubile-Aflaat verdienen, door *zes maal* de kerk te bezoeken en verder de gewone voorwaarden te vervullen.

WELKOM.

Heden zullen van Holland alhier arriveeren vier Eerw. Zusters van de Congregatie der Zusters Franciscanessen van Breda.

Twee zijn bestemd voor het Sint Elizabeth hospitaal, de beide andere voor Monte Cristo. Deze laatsten hebben een bijzondere opleiding gehad ter verzorging van krankzinnigen met het oog op de nieuwe inrichting, die voor deze ongelukkigen zal gebouwd worden.

V. K. C.

Wij ontvingen een uitvoerig verslag van de feestelijkheden van ons Vrijwilliger korps ter gelegenheid van zijn vijfjarig bestaan. Plaatsruimte belet ons om programma etc. te publiceeren. Wij verwijzen hiervoor naar de dagbladen waar men dit verslag in extenso kan vinden.

Wij mogen echter niet nalaten zoowel de leden van het korps als hun sympathieke Voorzitter van harte te feliciteeren en spreken onze beste wenschen uit voor den groei en bloei van het Vrijwilligers Corps Curaçao.

Kamer Van Koophandel en Nijverheid.

Tot leden van het bestuur der Kamer van Koophandel en Nijverheid zijn gekozen de Heeren W. van Eijck en Julius L. Penha. Wij hopen dat beide Heeren de belangen van den Curaçaoënaars met vrucht zullen behartigen in dit lichaam.

Botica Juliana.

Een dezer dagen is bovengenoemde botica op het Concordia-plein geopend. Het is ongetwijfeld een groote aanwinst voor de menschen van Pietermaai, Penweg, enz., die nu niet meer naar Punda behoeven te gaan, om recepten te laten klaarmaken.

Het gebouw maakt een aangename indruk en het heldere intérieur noodigt uit tot een bezoek.

Wij feliciteeren de bewoners van Pietermaai met deze verbetering en wenschen de actieve ondernemers veel succes.

De Curaçao-Herdenking in de Ridderzaal op 2 Juni.

Aan eenige particuliere brieven ontleenen wij verschillende bijzonderheden omtrent de plechtige officieele 300 jarige Curaçao-herdenking in de Ridderzaal in den Haag op Zaterdag 2 Juni.

Koningin Wilhelmina en Prinses Juliana waren natuurlijk de hoofdpersonen.

Verder waren bijna alle Ministers tegenwoordig met eén groote menigte burgerlijke en militaire Autoriteiten, die allen achter en ter zijde van H.H. Majesteiten gezeten waren. Vlak tegenover deze stond het spreekgestoelte. Achter den spreker zaten de verdere genoodigden en belangstellenden. Bijna alle Curaçaoenaars uit den Haag waren aanwezig, zooals de Heeren en Dames van der Meulen, Helmund, Johanssen, de Haseth Evers, Maduro, de Haseth, de Veer Abrahamsz, Ferguson, Capi Muller, Cohen Henriquez enz. Verder zeer vele Hollanders met een Curaçao's verleden, zooals Schalkwijk, Desertine, Weitjes, Langemeyer, Lenz, Aronstein, van Breemen-Kruyt, de Jong van Beek en Donk, Menkman, Dijkmeester, de Gaay Fortman, Holstein, Ellis en tientallen anderen. Ook al de Curaçaosche Paters op het oogenblik in Holland vertoevend met P. Provinciaal B. Schaab aan het hoofd waren aanwezig.

De Inleider, de Heer de Kanter was ook door de drie eerste rijen toehoorders achter het spreekgestoelte nog goed verstaanbaar. De eigenlijke spreker Prof. Knappert was meer als redenaar dan als kenner van Curaçaosche toestanden uit eigen aanschouwen te bewonderen, doch was totaal onverstaanbaar voor eenieder die niet recht tegenover hem zat.

Twee nieuwe Kaarten van Willemstad.

De Boekhandel *„St. Augustinus"* (St. Thomas-College) heeft het initiatief genomen tot het laten drukken van twee nieuwe kaarten van Willemstad in zwartdruk, waarvan de grootste (zonder den witten rand) meet 47 X 30 c.M. en de kleine 42 X 18 c.M.. Op de kleine staat het geheele stadsdistrict, op de groote alleen de eigenlijke Willemstad. Beide kaarten zijn zóó duidelijk, dat ieder de plaats van zijn woning er gemakkelijk op kan terugvinden, en zóó accuraat uitgevoerd, dat zij tot den allerlaatsten tijd zijn bijgewerkt. Alle groote en officieele gebouwen zijn op de kaart in zwartdruk onmiddellijk te herkennen. Wat de kosten betreft, behoeven deze absoluut niemand af te schikken, zij vallen onder ieders bereik. De groote kost maar 25 cts en de kleine 20 cts. Beide kaarten vullen elkander aan.

Zij zijn verkrijgbaar in den Boekhandel *„St. Augustinus"* en in den Hollandschen Boekhandel van Mensing & Co., Handelskade.

Schoolvereeniging Negropont.

Gisteren had op de school van genoemde schoolvereeniging de *Openbare les* plaats, waarmee het schooljaar wordt gesloten.

Van 7.30 tot 11.30 waren de verschillende klassen druk bezig om de ouders der leerlingen en de andere belangstellenden bewijzen te geven van hun kennen en kunnen.

Zelfs de Kleuterklas was van 9.15 tot 11.15 „in bedrijf".

's Avonds om half negen hield de Heer Rustige, het Hoofd der Islaschool, een lezing over het onderwerp „Opvoeding tot eerbied." De lezing was in de eerste plaats bedoeld voor ouders en leerlingen, maar andere belangstellenden waren welkom.

In dit nummer is het onmogelijk nog een verslag op te nemen van deze belangrijke lezing.

Eerw. Zuster Ida.

A.s. Zondag is het feest in het hospitaal St. Elisabeth.

De Eerw. Zuster Ida viert dien dag haar zilveren professiefeest.

Zr. Ida (in de wereld Mej. Maria Verhoeven) geboren te Alphen, trad den 17den April 1907 in het klooster.

Zij werd den 2den Juli 1907 gekleed en op 7 Juli 1909 geprofest.

Reeds den 27ste Nov. 1910 kwam zij te Curaçao aan en was achtereenvolgens werkzaam in Monte Cristo, op Zaquito en in 't Gasthuis.

Wij wenschen de Eerw. Zuster van harte geluk en hopen dat de Goede God haar nog lang spare.

Hoog bezoek op Aruba.

Z. Exc. de Gouverneur heeft van 25 tot 27 Juni een bezoek gebracht aan Aruba vergezeld van zijn Adjudant om besprekingen te houden met de Raad van Politie aldaar.

De Libertador heeft de hooge bezoeker van en naar Aruba gebracht.

INGEZONDEN.

Buiten verantwoordelijkheid der Redactie, zoowel wat vorm of inhoud als wat strekking betreft. De kopy wordt zelfs bij niet-plaatsing nimmer teruggegeven.

Geachte Redactie,

Gaarne verzocht ik opname van het volgende:

Ter viering van het 5 jarig bestaan van het korps Vrijwilligers zijn er door het korps verschillende oefeningen georganiseerd. Die oefeningen hebben voor een deel plaats gehad op Zondag voor het eindigen van de godsdienstoefeningen; ieis dat niet in orde is. Wat echter l.l. Zondag op Pietermaai is voorgevallen was ergerlijk l.l. Zondag onder de Hoogmispreek kwam een troep vrijwilligers met volle muziek vlak voorbij de kerk van Pietermaai gemarcheerd en 15 minuten later herhaalde zich hetzelfde nog eens; zoodat de dienst tweemaal ten zeerste gestoord werd. Wij hopen dat degenen die bij dergelijke oefeningen de leiding hebben voortaan wat meer eerbied zullen toonen voor de katholieke godsdienstoefeningen.

Met hoogachting en dank,

Een Kerkbezoeker.

ATHLETIEKWEDSTRIJDEN.

Reeds eenige malen is een oproep gepubliceerd betreffende de deelname aan de athletiekwedstrijden, welke door de C. B. L. O. georganiseerd worden bij gelegenheid der feesten in Juli a.s.

Het Bestuur van de C. B. L. O. heeft zich buitengewoon veel moeite getroost voor de organistie van dit onderdeel van het programma.

Zoo heeft het zich de medewerking weten te verzekeren van een 18 tal athleten uit Porto Rico.

Het aantal inschrijvingen van Curaçao is nog zeer bedroevend.

Wordt er gewacht tot het laatste moment om zich op te geven?

Er is toch bij vorige wedstrijden bewezen, dat er ook hier goede athleten zijn.

Dringend verzoeken wij dan ook aan de athleten op Curaçao zich onverwijld op te geven bij den Secretaris van de C. B. L. O., den Heer MEERSMA.

Stelt het s.v.p. niet uit.

Doe het NU.

De Herdenkingscomisie 1634 - 1934
CURAÇAO — NEDERLAND.

Feest te Westpunt.

Op den feestdag van de H.H. Petrus en Paulus had in de parochie van Westpunt de plechtige zegening van de zee plaats.

Aan de plechtigheid werd deze keer een bijzondere luister bijgezet door de tegenwoordigheid van Z. H. Exc. Mgr. Verriet, die zelf de zegening van zijn geliefde visschers van Westpunt, hun booten en hun netten wilde verrichten.

Na de Hoogmis, opgedragen door den Z. E. Pastoor A. K. Kuijpers met assistentie van de beide buurtpastoors P. v. Weerelt en P. Holterman, trokken de parochianen in processie naar de zee gevolgd door Monseigneur, de Celebrant, de beide assistenten van de H. Mis en de secretaris van den Bisschop. De goede Wespunters waren in groote getale opgekomen, zeer vele H.H. Communiën waren uitgereikt zoowel aan mannen als vrouwen en kinderen en allen vergezelden nu opgetogen hun Bisschop en oud-pastoor naar de zee langs een met vlaggen en groen afgebakende weg.

Nadat Mgr. de liturgische gebeden had verricht en met wierook en wijwater zee en visschers had gezegend sprak Z. H. Excellentie zijn Hem omringende kinderen toe.

Alle menschen zoo ongeveer hebben God noodig, maar de visschers op een heel bijzondere wijze omdat zij in hun werk geheel en al van God afhangen. Alle menschen moeten aan God denken, maar vooral de visschers die dagelijks op zee zijn en in de zee een beeld mogen zien van God. De zee is groot, diep, onmetelijk majestueus; Beeld van God, die oneindig groot, diep, onmetelijk en majestueus is. De zee is goed, zij geeft den visscher zijn dagelijksch brood; God is oneindig goed. Hij geeft alle menschen, wat ze naar ziel en lichaam noodig hebhen.

De parochianen van Westpunt staan op bijzondere wijze onder de bescherming van St. Petrus hun patroon.

Zooals Christus eenmaal aan het strand der zee Petrus vroeg om Hem te volgen, zoo vraagt ook nu nog Christus aan alle menschen en vooral aan de visschers van de zee Hem te volgen en te dienen.

Zooals Christus eenmaal op de noodkreet van Petrus „Heer red ons, want wij vergaan" de storm bedaarde, zoo zal ook nu op ons smeeken God de stormen onzer hartstochten bedaren.

En zooals Christus eenmaal aan Petrus vroeg: Petrus bemint gij Mij, zoo vraagt Christus ook ons: bemint gij Mij.

Laten wij dan antwoorden zooals Petrus die ondanks zijn fouten wist dat hij Jezus liefhad „Heer Gij weet alles, Gij weet dat ik U bemin.

Na deze indrukwekkende woorden van hun Bisschop, die in deze toepasselijke omgeving bijzonder ontroerde, trokken allen voldaan huiswaarts en zoo werd deze eenvoudige aangrijpende plechtigheid besloten. Onze gelukwenschen aan de Z. E. Pastoor en aan zijn goede parochianen.

Waardeering van het Missiewerk in Colombia.

In het parlement van Columbia werd door enkele linksche kamerleden een felle aanval gedaan op het missiewerk. Er ging hierop een storm van verontwaardiging op bij de rechterzijde, welker woordvoerders een schitterend pleidooi hielden voor het beschavingswerk, dat door de katholieke missionarissen werd verricht waarbij vooral de aandacht werd gevestigd op de heldhaftigheid en de onbaatzuchtigheid, waarmee de katholieke missionarissen hun werk verrichten. Met een groote meerderheid van stemmen werden de subsidies voor het missiewerk wederom goedgekeurd.

De president van de republiek Columbia heeft verklaard, dat hij niet alleen een sterke steun wil zijn voor de reeds bestaande missies, maar dat hij ook alles wil doen, wat in zijn macht is, om de missionarissen te helpen bij de uitbreiding van hun zegenrijk werk.

Waarschuwing.

De Ontvanger op het eiland **CURAÇAO** waarschuwt hierbij de gezamenlijke belastingschuldigen wegens **INKOMSTEN** belasting over **1933-34**, dat het **VIER** vierde gedeelte van genoemde belasting invorderbaar is geworden op den **30 APR. 1934** en verzoekt hen, ieder voor zooveel hem betreft, de betaling daarvan te zijnen kantore te doen.

Curaçao, den 27 Juni 1934.

De Ontvanger voornoemd,
Mussenden,

RADIONIEUWS.

K.
K.R.O.
O.

PHOHI-UITZENDING.

Op Zondag 1 Juli.

Van 15.00 — 16.00 A.T.

Op golflengte van 16.88 Meter.

1. Pausmarsch
2. Wat in Nederland verscheen door Anton van Duinkerken.
3. a. Fantasie uit de opera „De Troubadour" .. G. Verdi door Staatsopera-orkest olv Al Meligar
   b. Nabucco G. Verdi
   c. I Lombardi „ door groot koor (Gramofoonmuziek).
4. De wereld in Vogelvlucht door Paul de Waart
5. Van en Voor de Missiepost
6. Oostersche Fantasie Popy door Marek Weber en zijn orkest (Gramofoonmuziek).

PHOHI - UITZENDING

op Zondag, 8 Juli.

Van 15.00 — 16.00 uur A. T.

Op golflengte 16.88 M.

1. Pausmarsch
2. Medische causerie
3. Piet Hein Rhapsodie P. van Anrooy door het K. R. O. Orkest o. l. v. Marinus van 't Woud
4. De Werel in Vogelvlucht door Paul de Waart
5. Van en voor de Missiepost
5 Espana Rhapsodie E. Chabrier door het K. R. O. Orkest o. l. v. Marinus van 't Woud.

Bekendmaking.

De N. V. De Spaar- en Beleenbank van Curaçao zal **Donderdag, den 2e Augustus 1934** ten haren kantore aanvangen met de openbare verkooping van de gedurende **het jaar 1932** bij haar beleende voorwerpen **(No. A. 1883 tot en met No. B. 4305,)** waarop de interesten niet zijn voldaan.

Zoolang er zaken te verkoopen zijn zal er **elke Donderdag (eventueele feestdagen uitgezonderd)**, telkens te **9 uur des voormiddags** een aanvang nemend, verkooping worden gehouden.

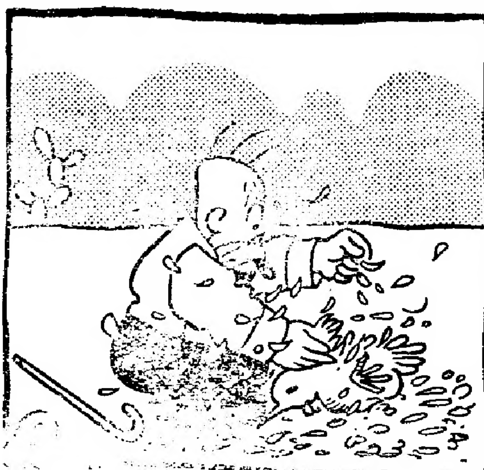
Belanghebbenden worden verzocht den verkoop van hunne panden te voorkomen door alsnog de verschuldige interesten aan te zuiveren.

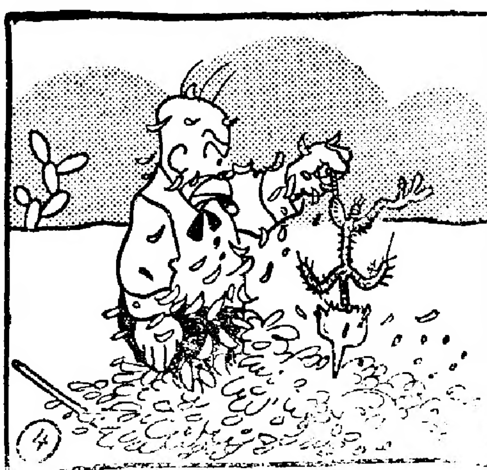
Willemstad, den 18 Juni 1934

2

Adamson moet erkennen, dat schijn bedriegt.

Aankomst en vertrek der schepen in de week van 1 — 7 Juli 1924

S.S.	Aank.	van	Vertr.	naar
Tachira	1	New York	1	Maracaibo
Carabobo	1	Maracaibo	1	New York
Syra	1	Hamburg	1	Pto Barrios
Alemania	-	Curaçao	1	Maracaibo
El Libertador	1	Maracaibo, Aruba	2	Aruba, Maracaibo
Costa Rica	2	Amsterdam	2	P. Limon
Flandre	2	Pto Limon	2	Le Havre
Dalvangen	2	New Orleans	2	Paramaibo
Magician	2	Liverpool, Londen	3	Cristobal
Remuera	2	New Zealand, Cristob.	3	Southampton, Londen
Baralt	3	St. Kitts, St. Eustatius Saba, St. Martin & Bonaire.	-	Curaçao
Medea	4	New York	4	Aruba, Maracaibo
Midas	-	Curaçao	4	S. Pedro de Macoris, Sto Domingo
Venezuela	5	P. Limon	5	Amsterdam & Hamburg
El Libertador	5	Maracaibo, Aruba	-	Cu açao
Heinz Horn	5	Cartagena	5	Hamburg
Luna	6	Maracaibo	6	New York via P. Cabello
Baralt	-	Curaçao	7	Bonaire, St. Thomas, St. Martin, Saba, St. Eustatius & St. Kitts.

Vereeniging „Suriname."

ATTENTIE S.V.P.

Zeer belangrijke en interesante lezing met lichtbeelden over Sur te houden door den WeledelGestr. Heer J. N. Henriquez, Chef v Burgerlijke Stand en Bevolkingregister in Suriname in het gebou KRANSJE aan de Curaçaostraat, Otrabanda, op Dinsdag 3 Juli e.k. 's av 8 uur precies.

Deze lezing is toegankelijk voor ieder ingezetene. Komt dus alle meer van onze Zuster-kolonie hooren en zien.

Prijzen: 1e rang 1.50 gld.
2e „ 1 00 gld.

SPORT-RUBRIEK.

Officieele Mededeelingen van „De Curaçaosche Voetbalbond."

Wedstrijd - Uitslagen

1ste klasse	HERCULES	—	VOLHARDING	: 1—0
Res. 1ste klasse	ASIENTO 2	—	HERMANDAD 2	afgelast
	BISMARCK 2	—	R. C. C. 2	Gestaakt wegens ongeval R.C.C.-speler.
1e Beslissingswedstrijd	AJAX	—	D. D. V. O.	: 2—0

Stand Competitie-wedstrijden per 24|6|'34

1ste klasse	Gesp.	Gew.	Gelijk	Verl.	Doelpunten voor	Doelpunten tegen	Punten
ASIENTO	7	6	0	1	11	4	12
R. C. C.	8	5	1	2	15	6	11
BISMARCK	8	3	3	2	7	5	9
HERCULES	7	3	2	2	5	2	8
TRAPPERS	7	3	2	2	9	6	8
TRANSVAAL	7	2	2	3	12	5	6
VOLHARDING	7	3	0	4	14	9	6
HERMANDAD	8	1	0	7	4	34	2
** GO AHEAD	5	0	2	3	2	7	0
Res. 1ste klasse							
R. C. C. 2	5	4	1	0	23	1	9
TRAPPERS 2	4	1	3	0	4	3	5
VOLHARDING 2	5	2	1	2	7	7	5
ASIENTO 2	5	2	0	3	7	10	4
TRANSVAAL 2	3	1	1	1	5	7	3
* BISMARCK 2	4	3	0	1	9	6	2
HERCULES 2	4	1	0	3	4	10	2
HERMANDAD 2	4	0	0	4	2	15	0
Res. 2de klasse							
AJAX 2	4	3	0	1	8	1	6
D. D. V. O. 2	2	2	0	0	5	1	4
JOH. MAURITS 2	2	0	1	1	0	2	1
ATLETICO 2	2	0	1	1	0	4	1
DE RUITER 2	2	0	0	2	1	6	0

Stand Beslissingswedstrijden.
Kampioenschap 2de klasse.

AJAX	1	1	0	0	2	0	2
D. D. V. O.	1	0	0	1	0	2	0

* 4 Winstpunten in mindering gebracht wegens het niet opkomen in den wedstrijd tegen "R. C. C." 2 op 2 April l.l. en tegen „Trappers" 2 op 10 Juni l.l.

** 2 Winstpunten in mindering gebracht wegens het staken van den wedstrijd "Go Ahead"—"Volharding" op 10 Juni l.l.

WEDSTRIJD - PROGRAMMA.

Zaterdag, 10 Juni.

MUNDO NOBO

W.B. **HERMANDAD—HERCULES** *A.*
Aanvang: 4.30 precies
Scheidsrechter: Beltram

1 Juli

MUNDO NOBO

W.B. **ASIENTO — R. C. C.** *D.*
Aanvang: 4.30 precies
Scheidsrechter:
Grensrechters: Schouwé.

Z.B. **ATLETICO — DE RUITER** *F.*
Aanvang: 3.15 precies
Scheidsrechter: Dania

DE HOOP

W.B **GO AHEAD — BISMARCK** *B.*
Aanvang: 4.30 precies
Scheidsrechter: Ramos.

Z.B. **AJAX 1 — TRAPPERS 2** *D.*
Aanvang: 3.15 precies
Scheidsrechter: Kranenburg

W.B. = Wilhelmina Beker
Z. B. = Zilveren Bal

8 Juli

MUNDO NOBO

W. B. **VOLHARDING — TRAPPERS** *C.*
Aanvang: 4.30 precies

Z. B. **J. MAURITS 1—HERMANDAD 2** *A*
Aanvang: 3.15 precies

DE HOOP

W. B **TRANSVAAL—Winnaar B** *E.*
Aanvang: 4.30 precies

Res. 2de klasse.

ATLETICO 2 — D. D. V. O. 2
Aanvang: 3.15 precies

RIO CANARIO
1ste klasse

ASIENTO—HERCULES
Aanvang: 4.30 precies

15 Juli.

MUNDO NOBO

1ste klasse

GO AHEAD — TRAPPERS
4.45 precies

2de Beslissingswedstrijd

D. D. V. O. — AJAX
3.30 precies

DE HOOP

Z.B. **BISMARCK 2 — HERCULES 2** *A.*
4.45 precies

Z.B. **OLYMPIA 1 — VOLHARDING 2** *E*
3.30 precies

SCHERPENHEUVEL

Z.B. **ASIENTO 2 — SCHERPENHEVEL 1**
4.30 precies

STRAFFEN.

R. Davelaar (lid van Bismarck) 1 maand voorwaardelijk geschorst, met een proeftijd van 6 maanden, wegens het twisten met den scheidsrechter gedurende de ontmoeting „BISMARCK" 2 — „HERMANDAD" 2 gespeeld op 20 Mei l.l.

BOETEN.

De C. V. V. „BISMARCK" is een boete opgelegd van f 1.— wegens het niet opkomen bij den wedstrijd „BISMARCK" 2 — „TRAPPERS" 2 op 10 Juni l.l.

Inschrijvingen van 18 t/m 25 Juni 1934.

INGESCHREVEN.

Werkende leden.

„Volharding"	M. Henriquez, van Spijckstraat 16	per 23-6-'34
„Atletico"	E. A. Martina, Wishi No. 22	per 24-6-'34
	J. A. Pieters, Wishi No. 67	„

Junior - Afdeeling.

Zondag 1 Juli

MUNDO NOBO

R. C. C. — HERCULES
Scheidsrechter: J. van Geffen
Aanvang: 9.00 A.M. precies

Zondag 15 Juli

MUNDO NOBO

VOLHARDING — ASIENTO
Scheidsrechter: G. Rosario
Aanvang: 9.00 A.M. precies

Rooster van de knockoutwedstrijden.

A.	AJAX 2 D. D. V. O. 0	17 Juni 1934.
B.	R. C. C. HERCULES	1 Juli 1934.
C.	VOLHARDING ASIENTO	15 Juli 1934.

De Commissie.

Degenen die zich als scheidrechter wenschen op te geven gelieve een schriftelijk verzoek hiertoe in te dienen bij den secretaris van den scheidsrechters-commissie, den heer O. Corsica, Witteweg 46.

De vereenigingen die verzuimd hebben de halfjaarlijksche ledenlijsten in te dienen, gelieve zulks vóór 8 Juli a.s. te doen.

Het Bestuur.

Ingezonden.

Belangrijk.

Naar wij vernemen is het Surinaamsche elftal dat naar Curaçao zal worden uitgezonden, ongeveer als volgt samengesteld:

NALOOP
MONKOU RIJZENBURG
BRUNINGS WIJDENBOSCH GOMPERTS
GOUVERNANTE NAHAR LANDKOER NALOOP GOEDERS

Reserves: Goedhart, Oostenbroek, René, Brakké, Nassy, Douglas.

Leider: J. Frickers.

Asiento -- R. C. C.

Om den Wilhelminabeker.

De elftallen van Asiento en R. C. C. die morgen tegen elkaar zullen uitkomen op het terrein Mundo Nobo, zijn als volgt samengesteld:

ASIENTO

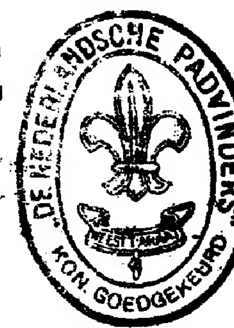
NIEUWENHOFF
LAMBIJ MONFILS
SPRUIT DE WOLF HENDRIKS
DE VOOYS OPSCHOOR KROON J. NIEUWENHOFF BOON

LEERS SCHOUTEN SUAREZ. HOFMANS VERA
DE WINDT NAAR J. F. BOUWMAN
HOLLANDER BOUWMAN
ROERHORST

R. C. C.

Uitslag „MIL". XI — „V. K. C.": 2 — 1
De door den C. V. B. uitgeloofde draagmedailles werden aan de spelers van het winnend elftal uitgereikt, terwijl bovendien het winnend elftal een zilveren en het verliezend elftal een bronzen leg-medaille in bezit kregen.

DE NEDERLANDSCHE PADVINDERS-VEREENIGING.

AFDEELING WILLEMSTAD
CURAÇAO.
GROEP I.
GROEP-NIEUWS
van

Maandag 2 tot en met Zondag 8 Juli 1934.

BELANGRIJKE TROEPMEDEDEELING.

BERICHT UIT ARUBA ONTVANGEN, DAT DE ALDAAR BESTAANDE GROEP WELPEN EN VERKENNERS IN 'T EIND VAN AUGUSTUS EN BEGIN SEPTEMBER OP ONS EILAND ZULLEN KOMEN KAMPEEREN.

IN VERBAND DAARMEDE IS DOOR DE LEIDERSRAAD BESLOTEN, DAT WIJ EVENEENS GEDURENDE DIEN TIJD, ONS GROOT KAMP ZULLEN HOUDEN EN WEL OP JAN TIEL. TEVENS ZULLEN WIJ VAN DE GELEGENHEID GEBRUIK MAKEN, OM ONZE ARUBIAANSCHE BROERS ONS EILAND EENS GOED TE LATEN ZIEN.

PATRONILLE AVONDEN.

Voor WOLVEN en HERTEN op Dinsdag, 3 Juli en ARENDEN en VOSSEN op Woensdag, 4 Juli, des avonds van 6.30 tot 8 uur.

Vergeet niet, dat dit de laatste patrouille bijeenkomsten voor de wedstrijd zijn en maak er dus een goed gebruik van.

KINDEREN.

Vertaling van DOKOTO.

4. De tijd vóór 't kind spreken kan.

Wat had het Mevr. Limbach een vreugde gegeven toen ze de eerste kreet van haar dochtertje hoorde, haar eerste blik meende ze te mogen gelooven, dat een gezond kindje op de wereld was gekomen. Maar hoe hulpeloos lag het kleine schepseltje daar! De moeder moest aan de jonge kuikentjes denken, die in 't voorjaar, nauwelijks uit het ei de hen naloopen en kruimeltjes pikten. En haar kindje dat niet eens 't hoofdje in de hoogte kon houden was voor langen tijd aangewezen op de hulp en medewerking van anderen en na de eigenlijke kinderjaren wachtte nog zoo'n lange weg van ontwikkeling en opvoeding.

't Was slechts een voorbijgaande gedachte. Want aan heel die onzekere donkere toekomst, aan de waarde en gevaren der latere opvoeding, aan de zorgen die in dien tijd op de moeder rusten, wilde Mevr. Limbach nu liever niet verder denken. Ze ging liever heelemaal op in het tegenwoordige, de vreugden en de zorgen van het oogenblik en er was nu ook zooveel te doen en te regelen, dat elken dag hoe langer zoo meer volgens een vast plan moest worden afgewerkt.

Graag bepraatte ze haar waarnemingen met haar schoonzuster, die als opvoedster van beroep en in 't bijzonder als petetante meer dan uit enkel liefhebberij voor alle uitingen van de ziel van haar lieveling zich interesseerde, terwijl Mevr. Limbach meer belang stelde in de lichaamsontwikkeling. Ondanks de vroeger bij Max en Anneke opgedane ervaring ontbrak het Mevrouw Limbach aan een goede blik op zielsuitingen der kleine. Maar uiterlijk luisterde ze oogenschijnlijk opmerkzaam als een leergierige nieuweling naar de verklaringen en vermoedens van haar schoonzuster terwijl deze weer de uitzettingen van den wetenschappelijk geschoolden dokter in zich opnam die dikwijls meer zag dan de beide vrouwen te samen omdat hij meer wist.

De dokter waarschuwde er voor aan al die kleine bewegingen en uitingen van het kind niet veel beteekenis te hechten als kwamen ze voort uit verstandig overleg zooals vooral zijn zuster zoo'n neiging toonde om bij Elsje te doen. „De natuur, vervolgde de dokter, geeft 't kind eerst een voorbereidingstijd vol geheimen, zalige gebeurtenissen geschieden ongetwijfeld in de kleine. Maar 't kind zelf weet er niets van. 't Heeft nog geen bewustzijn. En als 't zich ook al iets bewust is, 't kan 't toch niet mededeelen. 't Kan ons niet zeggen of bekend maken wat het, misschien vroeger dan wij vermoeden, denkt en wil, want 't kan niet praten.

Wel zien we de gebaren van 't kind en hooren zijn stem, maar deze uitdrukkingen van zijn zieleleven kunnen wij in 't algemeen gemakkelijk verkeerd begrijpen, dezelfde gebaren dienen voor alle mogelijke gedachten en verlangens. We kunnen ook niet door de herinnering aan onze eigen prille jeugd, 't kind helpen, omdat we uit onzen eersten levenstijd ons niets of zoo goed als niets meer herinneren.

Zoo staan we bij de zuigelingen voor een raadsel, 't zware raadsel der natuur en slechts zeer langzaam worden onze waarnemingen een weinig duidelijker".

De vader van Elsje mengde zich zelden in dergelijke gesprekken. Met vreugde zag hij dat zijn kindje het goed maakte en was met alles tevreden als 't maar niet huilde. Het schreeuwen van de kleine noemde hij huilen hoewel 't geen eigenlijk huilen kon zijn omdat er zooals bij de dieren ook niet, geen tranen vloeiden. „Het huilen", was hij gewoon te zeggen, „is het eerste en natuurlijke spreken van het kind en een teeken dat het ergens behoefte aan heeft, 'n beroep op ons medelijden en onze hulp." Hij wilde den dokter geen gelijk geven als deze verklaarde dat de kleine in 't begin nog zoo weinig vatbaar is voor smart en dat 't bij de eerste schreeuw, die het om de afkoeling der huid natuurnoodzakelijk uitstoot, waarschijnlijk zelfs geen zwak gevoel van onbehaaglijkheid heeft. De vader kon niet zooals 't fijnere gehoor van zijn vrouw de schreeuw van honger van die der smart onderscheiden. Soms was hij wrevelig geneigd het schreeuwen van de kleine als een soort koppigheid te verklaren.

Max vooral zag allerlei bizonderheden en nieuwe wonderen in klein Elsje. Natuurlijk beschouwde hij ook al haar bewegingen als kwamen die voort uit verstand en vrijen wil, zooals het strekken en buigen der vingertjes, armpjes en beenen, het gebarenspel van een slapend of wakker kindje. Bij zijn opmerkingen was Max altijd in opgewonden stemming, verwonderd, blij, medelijdend. Hij moest lachen als Elsjes gezicht vertrok om te geeuwen of te niezen. Hij voelde medelijden als bij 't zusje een deel der melk weer uit 't mondje liep. Hij wist niet dat al die dingen bij Elsje niet voortkwamen uit verstand of instinkt, maar gebeurden uit noodzakelijkheid.

Vooral dat de kleine zoo zuigen kon, verwonderde Max erg, niet enkel zuigen aan de flesch maar ook op haar kleine vuistje. Langzamerhand ging Elsje dit steeds beter doen met regelmatige slokken. Soms wachtte ze, duidelijk vermoeid, even en ging dan weer met nieuwe kracht verder. Als ze genoeg had, weigerde ze met bewonderenswaardige beslistheid. Dit deed ze met instinkt. De onweerstaanbare natuurdrang naar voedsel om 't leven te onderhouden en 't lichaam te ontwikkelen werd door 't instinkt geleid, daar verstand en wil nog sluimerden, om aan het fleschje te zuigen en er mee op te houden als die drang voldaan was.

Schijnbaar was 't smaakgevoel ontwikkeld, hoewel van verschillende smaak nog niets viel waar te nemen, en Elsje was al twintig maanden oud, voordat Max er in slaagde, haar de geur van 't viooltje te doen opsnuiven. Wel vertrok ze haar gezichtje als Max haar een bloem onder de neus hield, maar van een eigenlijk ruiken was voor dien tijd geen sprake.

Op den eersten levensdag van het kind verklaarde de dokter, dat de kleine nog geestelijk doof en blind was omdat het verstand nog niet mee hielp. Maar na enkele dagen bewoog Elsje reeds bij plotseling lawaai, de oogjes waren meestal dicht en in hoofdzaak bracht ze haar zuigelingstijd slapend door.

In die eerste levensdagen viel 't op, dat Elsje één oog alleen kon openen en ook één oog alleen bewegen kon. Daarna bemerkte mevr. Limbach met schrik, dat Elsje scheel keek. Ofschoon de vroedvrouw verklaarde dat dit bij zuigelingen een gewoon verschijnsel is, dat vanzelf over gaat, kon de moeder toch geen rust vinden, omdat zij 't bij Max nooit bemerkt had. Maar de vroedvrouw had gelijk, dit bleek reeds toen het kind na korten tijd met aandacht op iets lette, als 't fixeerde. Dit begon eens toen de moeder dicht bij 't bedje een kaars opstak. 't Kind richtte beide oogjes op de vlam en volgde de beweging van het licht, zooals de moeder bemerkte, ja 't heele hoofdje draaide er zich heen. Daarna staarden de oogjes als vermoeid weer in de ruimte. 't Was of het kind voor een oogenblik uit een langen slaap ontwaakte, 't begon waar te nemen. De arbeid der oogjes werd nu steeds levendiger. Ook de oortjes begonnen te luisteren en Lies, de trouwe hulp, was niet weinig trotsch dat de kleine haar stem nog beter scheen te kennen dan die van de moeder. Vooral als de moeder een hoed op had, herkende 't kindje haar niet, dan keerde 't kind zich van haar af als van een vreemde. 't Beste kende Elsje de melkflesch en als ze honger had, probeerde ze naar de flesch te grijpen of met beide handjes de flesch vast te houden. Bij haar intrede in de wereld, begon 't leeren voor Elsje. De eigenlijke leertijd begon toen ze de kaarsvlam ontdekte, sinds dien sloeg ze haar omgeving gade, keek telkens naar Max, naar 't poesje, naar het horloge enz. Toen 't de handjes uitstrekte en begon te grijpen, begon de tijd van spelen. 't Eerste speelgoed was een gummipop die eerst later waarde voor haar kreeg. Het voornaamste spel was de kunststukjes die Lies 't kind leerde, met de hand „Ada" adieu zeggen, met 't hoofdje „neen neen" knikken, op 't booze bolletje slaan enz. De dokter lachtte de moeder uit, toen ze daarom haar kindje zoo verstandig noemde, en voegd dat je de hond evengoed kunstjes kon leeren. Maar toen Elsje later het hoofdje omkeerde als men Lies of Max bij haar naam riep, begon 't verstand een heel klein beetje te ontwaken. Ook was hiervoor een bewijs dat ze de gebaren begon te begrijpen; als b.v. de moeder met open armen op haar toeliep, glansden plotseling de oogjes blij naar haar op. Een groote gebeurtenis had in de tweede maand plaats: Elsje lachte! Ze lachte tegen haar moeder. Vroeger had ze, getuigden de vroedvrouw en Lies, slapend of wakker wel eens 't gezicht tot een soort lach getrokken, maar nu erkende het Kind haar moeder, de oogjes werden grooter — zoo scheen 't de overgelukkige moeder — en glanzend als sterretjes lichtten de oogjes, 't bewoog het hoofdje, de handjes en lachte! 't Was een uitdrukking van gevoel, een woord van vreugde. Voor 't eerst toonde de kleine zich als menschenkind, verheven boven 't dier. En 't was of haar schemerend bewustzijn haar moeder had toegeroepen: „Ik heb u lief!"

Dit was werkelijk een oogenblik van reine, ware moedervreugde. Iedereen wilde 't zien en zich overtuigen. Maar nu lachte 't kind niet meer, wel den volgenden dag, dan weer enkele dagen niet, en dan weer elken keer.

In 't algemeen genomen, huilde Elsje niet veel. Ze was gezond en had van haar vader een zeker flegma — voor onzen tijd een waardeerbaar goed — ge-

TROEP AVOND.

Vrijdag, 6 Juli van 6.30 tot 8 uur TROEPSPELEN en GROOTE TOONEEL VOORSTELLING VOOR 'T JAARFEEST.

Op de oude tijd verzamelen.

TROEP BYEENKOMST.

BELANGRYKE WEDSTRYDDAG.

Om 2.30 uur verzamelen.

Kunnen jullie PIONIEREN of kan je het niet???

WIE KRYGT HET BRONZEN BEELDJE OVERWINNAAR???

TROEPRAAD.

Zondag 8 Juli (1 uur voor bijeenkomst) BELANGRYK PROGRAMMA en Nieuwe wedstrijd vaststellen.

EERERAAD.

Vrijdag, 6 Juli na troepavond.

Voorstellen van nieuwelingen en het bespreken van troepbelangen en zaken de groep betreffende.

HORDE VAN GROEP 1.

De sterke en jeugdigen BACHEERA heeft nu de groote jachtleiding aanvaard. Let goed op zijn orders en volg hem in alle RIMBOE JACHTEN, evenals jullie ook mij dat zoo trouw steeds gedaan hebt. Zijn program voor deze week, hoor jullie nog wel. Goede en flinke jachtbuit!

De Oude Wolf.

KLEIN SANTA MARTHA.

Art 4: Een Padvinder is een vriend voor allen en een broeder voor elk ander Padvinder.

Art. 8: Een Padvinder glimlacht en fluit onder alle moeilijkheden.

De vier patrouille's staan aangetreden onder de overdekte speelplaats van 't groepterrein en weten nu, dat deze twee artikels der Wet, in dit week end speciaal betracht moeten worden.

„Nou jongens, begin maar met artikel 8", zegt de leider, „want onze truck is nog niet van de autoreparateur terug gekomen. De benzineleiding is stuk en veroorzaakt „DAAL" veel last met soldeeren.

De vaandrig komt met de groote bal voor den dag en en dat maakt artikel 8 veel soepeler. De leider gaat de truck ophalen en.... dan kan de groote tocht beginnen.

De jongens zingen onderweg: 'k Heb mijn wagen volgeladen", en dat is ook de meening der leider, als hij de welgevulde truck over de coenoekoewegen stuurt. Toch 't is een lading vol levensvreugde en laaiende vroolijkheid, welke zéér aanstekelijk werkt.

„Kijk ginds SOTO.... ai, nu een verkeerde weg ingeslagen."

„Nou Hop, probeer maar te draaien tusschen de cactussen." 't gaat.... en nou wil die verdraaide truck niet meer. Jongens, denk om artikel 8 en laad alles uit en dan, patrouillegewijs met de materialen op tocht naar 't landhuis.

Daar gaan de groepen, bepakt en beladen op weg naar boven in de richting van het week-end verblijf, dat zoo welwillend door de familie Gorsira voor ons opengesteld is. Niet lang daarna is het einddoel bereikt en wordt de bepakking neergezet.

Een frissche windt waait over 't bordes en allen genieten van het prachtige uitzicht... daar ginds de zoutpannen en die hooge bergen.

Rechts beneden de plantage als een liefelijke oase-plek. Vele parkieten in den omtrek laten hun gekwetter hooren en trekken vooral de aandacht van Carl. een echte vogel-liefhebber.

Spoedig is alle bagage binnen en wordt het 24 uur week-end verblijf ingericht. Netjes liggen de dekens, vierkant gevouwen en staan ginds de rugzakken en koffers apart van elke patrouille... alle schoenen op een rij (en toch geen St Nicolaas-avond.)

Bij 't kampvuur is de tuinman gast en geniet. De jongens op een rijtje, boven op de rand van het bordes en 't vuur daar beneden. De leider herinnert aan de BELOFTE en opent dan de rij van verhalen, liedjes en voordrachten, welke de avond voorbij doet snellen en de houtvoorraad minderen.

Taptoe komt dan ook spoedig en niet lang daarna verkondigt een kort fluitsein, dat de stilte in moet treden. De leider zit nog even midden onder de lamp een stukje te lezen uit „Natuur en Mensch" en haalt zich aan de hand daarvan al de gezichten zijner jongens voor de geest. ... stilte gedurende den nacht ... eentje ligt te droomen .... gerinkel van een beker daarbuiten en na onderzoek een groote hond betrapt, die op onderzoek uit was .... 2 uur 's nachts worden de koeien gemolken .... tot 6 uur precies de reveille de nieuwe dag aankondigt.

Morgen-gymnastiek... wasschen op de plantage in de groote vergaarbak ... de gewone ochtend-werkzaamheden, kerkgang der katholieke en het vrije spel. Dan volgt het zwemmen in de baai te SANTA CRUZ met zijn hardloop-wedstrijd langs het strand.

Bij terugkeer het festijn van de gebakken aardappels en 't recept der heerlijke salade. Gelukkig ook, dat de eieren nog héél waren.

In den namiddag na de rust, de afwasch en de bepakking, volgt 't padvindersspel en tracht de een d'en ander in behendigheid en list de baas te worden, doch dit alles op een broederlijke manier.

Rudie teekent zijn schetskaart van gindsche berg en voorterrein nu geheel af en glanst van genoegen over het behaalde cijfer, 't geen hij niet had verwacht.

Nu gaan de patrouille's nog eens door en rondom het huis en verwijderen zorgvuldig tot ook maar 't minste, dat aan hun verblijf aldaar zou hebben kunnen herinneren.

Dan is 't afscheid en voort gaat 't weer, terug naar stad. De leider is verbaasd over zichzelf, dat hij inwendig de verzuchting slaakt: „Wat is 't heerlijk jong te zijn, te lachen, te stoeien en de een of andere ondeugende streek soms uit te halen."

Willemstad, 25 Juni 1934.

M.

Op Huisbezoek.

Ja maar, eerwaarde, wij gelooven wel in God, hoor. Dat moest er nog bij komen! Neen, godsdienstig zijn we wel ... alleen ...

Ik had aangebeld bij een familie, waarvan ik wist, dat ze katholiek was, doch waarvan ik nog nooit iemand in de kerk had gezien.

— De eerwaarde kan gerust even binnen komen ... gaat u zitten...

— Mooi! Dat wil ik wel even doen.

Zij: — Drinkt u misschien een kopje thee.... ik heb ze juist gezet?

— Astublieft! Graag! 't Is nogal koud buiten..

H: — Rookt U ook?

— Als ik u niet ontrief.

Neen, volstrekt niet — steek u 'ns op."

— Dank u wel.

En nu zat ik met de man en de vrouw des huizes aan tafel, bij een warm kopje thee en een sigaar peinzende dat die menschen toch zoo kwaad nog niet waren, hun fatsoen teminste hielden, zich beleefd toonden, en wat ik verder te hooren zou krijgen, enz.

Nog was ik over dit alles niet uitgedacht, toen ik het vervolg hoorde van bovengenoemd antwoord op mijn vraag, of zij nog iets aan het geloof deden.

— Godsdienstig zijn we wel... alleen ... ziet u... wij voelen niets voor zoo'n opgelegden godsdienst... daar moeten ze ons niet mee komen lastig vallen!

— Mag ik u 'ns vragen, als 't niet te onbescheiden is: wat verstaat u eigenlijk onder godsdienst?

— Godsdienst? Ja.... ja.... dat is ... dat is ... enfin ... dat weet iedereen ... niet waar; ja ... wat is dat nou ... moet ú weten ..

— Wat nu? U weet 't niet... en wilt er toch over oordeelen? En u zegt, dat u in God gelooft!

— Maar natuurlijk, eerwaarde... u begrijpt echter... men kan dat zoo gauw niet...

— Best! Luister dan eens: godsdienst is de verzameling van waarheden en plichten, die natuurlijkerwijze volgen uit onze betrekking tot God. Dat is toch heel eenvoudig.

— Juist, eerwaarde, dat wilden we ook juist zeggen.

O! Prachtig! Godsdienst is dus niets anders dan godsvereering, vereering van God, dienst van God.

— Precies!

— Mooi! Dus onze godsdienstplichten — plichten die de dienst van God dus meebrengen — zijn, dunkt me, even heilig, zoo niet heiliger, dan de verplichting om belasting te betalen.

— Hoe bedoelt u dat?

— Wel! laat iemand eens zeggen: voor belasting betalen voel ik niets, daarin vind ik geen smaak, daar moeten ze me niet mee komen lastig vallen — wat dunkt u?

— Dat zouden we even goed aan u kunnen vragen.

— Goed dan! Ik denk, dat zoo iemand heel spoedig — in zake belasting — het onderscheid tusschen „plicht" en „smaak of gevoel" aan den lijve zal ondervinden!

— Ja! Zeker in den tegenwoordigen tijd.

We lachten alle drie.

— O zoo! Wij hebben plichten jegens den Staat, of we er voor voelen of niet; maar ook — en in hoogere mate — tegenover God.

— Ja maar... , de Staat of God ... dat is toch...

.... een heel verschil; zeker! U zegt zelf dat u in God gelooft, die toch Heer en Meester is — meer dan de Staat — van al het geschapene, ook van alle menschen.

— Kijk 'ns, eerwaarde zoo bedoelen we 't ook eigenlijk niet. Wij dienen natuurlijk God ook — maar... wij hebben onzen eigen godsdienst... begrijpt u... iedereen moet God dienen op eigen manier.

— O bedoelt u dat?

— Ja, eerwaarde; en dat is dunkt ons — zoo heel mis nog niet.

— Nou, laten we 'ns even zien! U dient God dus, zooals u dat wil?

— Daar komt 't tenminste op neer: Ja!

— Welnu, dat zou heel mooi zijn, als God gezegd had: ieder kan Mij dienen op eigen manier, zooals hij zelf wil.

?????

— Wat zou echter een werkgever doen met een werkman, die hem kwam vertellen: ik wil wel voor u werken, maar op m'n eigen manier, ik verlang van niemand inlichtingen of aanwijzingen te ontvangen.

Stilte. —

— En hoe zou een officier handelen met een soldaat, die hem wilde wijsmaken: ik zal de oefeningen wel op mijn manier houden, ik heb een eigen stelsel en dat is mij voldoende?

Stilte —

— En welke zou de gezindheid zijn van een heer ten opzichte van een huisknecht, die hem wel wilde dienen, maar zelf op eigen manier het heele huishouden en huishoudelijk leven wil regelen, de kamers stoffeeren, de meubels plaatsen en rangschikken?

Stilte. —

— Kom, wat zoudt u hiervan nu denken?

— Hoor 'ns, eerwaarde, die werkman, die soldaat, die huisknecht zullen natuurlijk...

— ...., moeten werken, zich oefenen en dienen zooals de werkgever, de officier en de heer het willen, is 't niet?

— Dat spreekt vanzelf!

— Welnu God — en u gelooft toch in God — dat zegt u zelf....

— Maar natuurlijk, eerwaarde! (Ze werden beiden bijna boos).

— Houdt 't mij ten goede, dat ik daar telkens op terug kom, want dat is de grondslag waarop u bouwen moet.

— Alla! Vooruit dan!

— Welnu! God, die toch opperste Heer en Meester is, heeft ons zelf óók gezegd, hoe Hij wil dat wij Hem dienen — en 't is toch het recht van den Meester gediend te worden, zooals hij 't wil, is 't niet?

— Dat is allemaal wel goed en wel maar....

— Wat — maar? Wil ik u eens wat zeggen?

— Ja?

— En zult u niet boos worden?

— We zullen 't probeeren.

— Nu dan; al die menschen die zoo zeggen „ik heb mijn eigen godsdienst, ik dien God op mijn manier" konden veel eenvoudiger — u neemt mij toch niet kwalijk....?

— Neen — gaat u door.

— .... konden veel eenvoudiger zeggen: „ik heb géén godsdienst, ik wil er geen hebben!"

— Maar dat is toch ....! „(Ze keken elkaar onthutst aan).

— Ja, dan zouden ze tenminste in recht zijn en kwamen zij er rond voor uit.

— De eerwaarde is wel scherp!

— Och! Ik n et, maar de waarheid is scherp! En de meest waarschijnlijke waarheid is nog wel, dat ze eigenlijk moesten zeggen: „'t is me te lastig om God te dienen zooals Hij het wil en van ons verlangt!" Dunkt u ook niet?

Ik bemerkte, dat zij zich niets op hun gemak gevoelden; en in afwachting van wat zij zouden zeggen, dronk ik mijn kopje thee leeg dat onderhand koud was geworden en stak ik mijn sigaar opnieuw aan.

— En bedoelt u nu, dat wij ook tot die menschen behooren?

— U heeft mij beloofd, dat u zou probeeren niet boos te worden; daarom durf ik ook vrijmoedig te zeggen dat u me de woorden uit de mond haalt: ja, dat was — in alle oprechtheid — mijn bedoeling.

— Nou 't is me wat moois! Dat moeten we zeggen!

— Dat vind ik eigenlijk ook! En vooral van u, die toch als katholieken heel wat beter kon en moest weten.

— Maar God is ons nooit komen vertellen hoe Hij wil dat wij Hem zullen dienen.

— Och kom! Dat is nu toch wel een beetje al te erg!

— Waarom?

— Waarom? Als u zegt in God te gelooven, dan gelooft u toch ook in Christus, is 't niet?

— Ja een verstandig mensch moet dat wel!

— Juist! En heeft Christus ons dan niets gezegd, niets geleerd, ons Gods wil niet kenbaar gemaakt?

— Wat zullen we daarop zeggen?

— En heeft Christus dan geen Kerk ingesteld, tot welker eerste Pausen, bisschoppen Hij zeide: „Gaat en onderwijst alle volkeren en leert hen onderhouden, alles wat Ik u geboden heb?

— Dat staat tenminste in 't Evangelie.... dat herinneren we ons nog wel.

— En stelt nu eens — als vergelijking — dat de koningin een wet onderteekent en uitvaardigt, dan zal wel niemand verlangen, dat zij den inhoud ervan nog eens persoonlijk aan ongeveer 8 000 000 Nederlanders gaat mededeelen?

— Dat zou zeer zeker al te mal zijn!

— Dat wilde ik ook maar zeggen: daar heeft zij haar ministers en allerlei ambtenaren voor.

— We begrijpen 't al, eerwaarde! Dan moeten we ons zoomaar van alles op de mouw laten spelden door de pastoors!?

— Ho! ho! ho! U moet u nooit iets op de mouw laten spelden, zelfs door geen pastoors. Maar u weet even goed als ik: wat de pastoor — in zake geloof — leert, leert de bisschop; wat de bisschop leert, leert de Paus van Rome, de opvolger van Petrus, dien Christus als Zijn plaatsvervanger heeft aangesteld en als onfeilbaar leeraar en uitlegger van alles wat Hij ons is komen zeggen. En tot al degenen, die in vereeniging met den Paus van Rome in Zijn naam bij de menschen zouden optreden als geloofsleeraars en geloofsverkondigers, heeft Christus gezegd: „Wie u hoort, hoort Mij en wie u versmaadt, versmaadt Mij" — en „Zie, Ik ben met u alle dagen, tot het einde der wereld." — Kunt u nu nog volhouden, dat God ons niet geleerd heeft, hoe wij Hem moeten dienen?

We zaten alle drie een poosje stil, zonder iets te zeggen.

Toen stond ik op.

— Ik hoop in alle geval, dat ik u eenigszins heb duidelijk gemaakt, dat wij allen God moeten dienen zooals Hij dat wil, niet zooals wij zelf verkiezen; en dat wij Gods wil daaromtrent kunnen te weten komen — en u eigenlijk al lang hadt moeten weten — van de Katholieke Kerk.

— Eerwaarde, komt u nog eens terug?... we zullen er eens over nadenken.

— Dat doet me plezier!

En in de beste verhouding gingen we vaneen.

Zal Gods genade nu gaan werken?

Laten we het hopen!

In ieder geval ervoor bidden!

(*Ann. v. Tilburg*)

---

orven. Lang achtereen kon ze met haar vingertje of met haar bonte snuisterijen spelen en elkeen noemde haar 'n zonnekind. In de kinderkamer scheen 't zonnetje zeker. Van alle gezichten straalde 't kind liefde tegen, elk moest in 't voorbijgaan even met haar spelen, even haar wangen streelen of 'n handje geven. Gevaarlijke dingen als messen en scharen werden als de kleine er om vroeg uit 't gezicht gelegd en men stelde ze met iets anders tevreden. In 't geven van allerlei dingen, waarom de kleine vroeg, ging Mevr. Limbach het eens te ver. Want toen 't kind kiezen kon en dikwijls 't ding wat men het gaf, een lepel, een bal, met verachting kwaad weg stiet, vallen liet of van zich wierp en in zijn verlangen naar dat andere een vingerhoed, een stokje, volharde en alles, reeds een „willetje" toonde, gaf hem zijn moeder na wat talmen, zijn zin, zeker deed de moeder dat, al als 't „slimme" meisje begon te huilen.

„Zoo leer je", zei haar man, „zijn aangeboren eigenzinnigheid niet af", en haar broer verzekerde haar, dat ze aldus die eigenzinnigheid nog sterker maakte.

Maar Mevr. Limbach vond dat mannen en kinderlooze vrouwen nu eenmaal een moederhart niet begrijpen kuunen.

Die kinderlooze vrouw was haar schoonzuster, wier zwijgen duidelijk genoeg was. Lachend maar toch ernstig antwoordde deze: „Ik wil graag wijken voor je sterkere gevoelens, maar 't zou eeuwig jammer zijn als dit nu nog zoo buigzame „willetje" nu niet aan buigen gewoon werd."

Eigenlijk was de leerares de eenige in huis die inzag 't groote nut van 't kind gewoon te maken aan vroege opvoeding, terwijl Mevr. Limbach zelf ondanks alle uiteenzetting der ware moederliefde, eigenzinnig haar dochtertje op haar manier groot bracht. Zoo veroorzaakte ze zich zelf later verdriet, want Elsje die in tegenstelling met Max gewillig en buigzaam van nature was, bracht haar later soms tot wanhoop.

De ruggegraat van het kind werd sterker en Elsje kon rechtop zitten. Lies maakte dit zich zelf meer dan haar mevrouw lief was te nutte. Weldra leerde 't kind een nieuwe beweging — 't begon overal heen te kruipen. Zoo vond mevrouw Limbach haar kind eens in een hoek van de kamer liggen, juist toen 't naar een blinkende schaar greep die 't van verre gezien had terwijl Lies rustig bij 't raam in een dagblad verdiept was. De moeder stiet een kreet uit en rende naar 't kind toe. Ze kon de gruwelijke voorstelling niet zonder sidderen uitdrukken: Hoe gemakkelijk had 't kind zich met de spitse punt in 't oog kunnen stooten!

De moeder scheen 't kruipen onwaardig te vinden voor haar kind. Ze probeerde tot schade der zwakke beentjes haar teere dochterlije te laten staan en in de loopstoel de ergernis van den dokter, het kind te leeren loopen, omdat „iedere moeder dat deed". Dag in dag uit wachtte ze op de eerste zelfstandige schrede.

De derde groote dag in 't leven van Elsje was er; ze deed haar eerste stapje. Allen verheugden zich, ook Lies wier arbeid nu veel moeilijker werd, de lastigste tijd van de „kinderjuffrouw" was nu aangebroken.

Intusschen was bij de kleine het begrip van klank — en gebarentaal wonderbaar toegenomen. Het kind onderscheidde de dreigende vinger van de spelende hand, een kwaad woord en blij toeroepen wekten weerklank in haar hartje. Maar nog steeds had het geen woord gesproken, ondanks alle kraaien, kirren en hoorbare lachen. Lang kon deze nieuwe grootsche uiting van het kinderlijke verstand niet meer uitblijven en lang wachtte de geheele familie op 't eerste woord waardoor men weer een stapje verder zou gaan op den weg der verstandelijke ontwikkeling.

Word voortgezet

Vrijwilligerskorps Curaçao 1929 Juni 1934.

„V. K. C.", die naam die klinkt, hoevelen hebben er van gehoord, hoevelen gebruiken het en weten tot nu toe z'n beteekenis niet? „V. K. C." heeft een groote beteekenis, en is de naam van een korps dat men hoog moet houden ten koste van alles. Men moet er wat voor voelen, men moet er wat voor doen. De Curaçaosche vrijwilligers toch, en zelfs wel eens kader vrijwilligers voelen zich vaak een verkleede aap, en zijn zich in het minst niet bewust van de superioriteit van hun, ofschoon tijdelijke, stand van weerbaar man in dienst van hun geliefd land.

Hoevelen toch zien in het „V. K. C." uitsluitend en niets meer dan een korps om verkorting van hun dienstplicht te krijgen. — Een dienstplicht ja, die voor hen bijna geen plicht meer is. Het „V. K. C." dienen wij te zien als een van de mooiste en beste organisatie's die door de ware, oprechte „patriot" C. N. W is opgericht, het „V. K. C." dienen wij te zien als een organisatie van groote beteekenis die een eiland als Curaçao zich kan scheppen op het gebied van haar weermacht. Het „V. K. C." vraagt van het opgroeiende deel van ons volk de vrije wil, het enthousiasme; en voor hen die zich uit goeden wil (vrijwillig) hebben opgegeven en trouw bleven aan het korps „Curaçao" vanaf den eersten dag tot en met heden is het een Eer. Velen waren er in het begin, doch van hen hebben er in de drie laatste jaren velen de moed laten zinken. Vijf jaar bestaan van V. K. C, het is een blijde dag, een groote dag. Het is voor de Luit. Isbrücker Adj. O. O. Slchag en Majoor de Jonge (en eenige andere Vrijwilligers onder andere koporaals en eerste klassen, een eer die vijf jaren lang de moed erin te hebben gehouden en trouw gebleven te zijn aan het korps!

Is het vooral niet onze taak, Vrijwilligers, Jongemannen van goeden wil, om ons daarvan bewust te zijn, ons daarnaar te gedragen en de naam van „V. K. C." steeds en te allen tijde hoog te houden?

Ons past het ons bewust te zijn van een militaire eer die wij hebben te verdedigen en waarvoor wij moeten opkomen. Immers, altijd heeft de onvermoeide instructeur en „V.K. C's" ware steunpilaar de Hr Isbrücker getracht goede vrijwilligers te maken en steeds er opgewezen dat onder alle omstandigheden een militair zich schikken moet; voor alles en altijd moet een „V. K. C." man militair zijn en zich voelen.

Vrijwilligers, nieuwelingen en ook wij ouden, laten wij trachten vanaf **heden méér ons best te doen, laten** wij ons zelven blijven, vergeet uw persoonlijke belangen en liefhebberijen, werkt mede, laat ons met vereende krachten samen werken met onze beste bejaarde kapitein en Luitenant.

Wij oude vrijwilligers en ook nieuwe leden komt op en laat ons de krachten inspannen en steeds volhouden „V.K C." steeds vooruit brengen in zijn huidigen bloei. Denk aan de woorden van onze commandant niet in quantiteit alleen, máár ook in qualiteit heeft „V. K. C." mannen noodig, mannen die zich moeten bedenken dat zij — vrijwillig uit eigen wil zich aan het korps hebben verbonden, en ook „uit eigen wil" trouw aan het korp zullen blijven."

Eerste lustrum! houdt ons V. K. C. omhoog niet alleen met woorden maar ook met daden, wij de weinige in getal oude vrijwilligers die bij het oprichten van het „Korps Curaçao" op villa Maria met *méde*weten plechtig het „ja woord" van ik wil vrijwilliger zijn hebben gegeven, vat met nieuwe moed aan, geeft aan de nieuwe leden betere voorbeelden, komt op! Laat in onze harten het militaire vuur branden, de bevelen stipt te gehoorzamen en uit te voeren, laten wij trouw blijven aan ons „V. K. C."

Dan kan het korps „Curaçao' nog lange jaren voort gaan en bloeien en dán kan kapitein Winkel, de Vader van het korps, en de ziel de ware steunpilaar Luit. Isbrücker de voldoening smaken te kunnen neerzien op 'n rijke oogst van vruchten die het Vrijwilligerskorps Curaçao zal geven.

Laten wij weder opnieuw af aan beginnen onze plichten te doen dan kan en zal „V. K. C." zeker onder Gods onmisbare zegen voortgaan en bloeien!

Mr. Redacteur U voor de verleende plaatsruimte hartelijk dankend, verblijf ik met de meeste hoogachting.

Jos. M. Helburg,
lid van V. K. C.

INDIE VOORHEEN EN THANS.

Met Indië is er in een goede halve eeuw heel wat veranderd.

Als je het nu ziet: met een vliegtuig in enkele dagen te bereiken; waar de *„Lloyd Rapide"* samen met een van alle genoegens voorziene mailstoomer je in een paar weken brengen; waarheen meerdere menschen een plezierreis maken; waar je met je bloedverwanten ginds naar believen ieder moment per telefoon kunt spreken; van waar je op Koninginnedag door de radio de lui in Batavia kunt hooren „Wilhelmus" zingen en juichen; waar op Sinterklaasavond de oud-vaderlandsche boterletters tijdig kunnen aankomen; waar onze tooneelspelers en cabaretzangers ook geregeld optreden; wiens eens rijkmakende suiker nu van overal her door de bietsuiker doodgeconcurreerd wordt; met honderden millioenen guldens, dollars en ponden schuld; met overal aangeboorde rijke petroleumbronnen, met een Volksraad en een Sarakat-Islam: wat iederen dag je aandacht vraagt en wat slechts onmiddellijk met het moederland is verbonden: de „Gordel van Smaragd" het zorgenkindje.

Allemaal dingen, waaraan je toen niet zou gedacht hebben.

Wat was Indië toen veel verder af en veel meer onbekend. Het sprak echter veel meer tot je verbeelding met zijne ondoordringbare bosschen, met tijgers en muskieten, met vreemde Wajangpoppen, met autocratisch heerschende Sultans en zwijgende Gamelangspelers; er was nog iets van de geheimzinnigheden der 1001 nachtverhalen.

En als er een bekende van je daarheen ging dan nam je afscheid als voor het leven en de mannen die er waren leken de pioniers vol durf en moed, maar wier moed dan ook beloond werd door een spoedig rijk worden, want door alles heen zag je ginds het vruchtbare, onmetelijke rijke Insulinde.

Dan dacht je aan de groote vermogens aan de koffie verdiend, welke zoo geestig beschreven waren in de gedichten van den „Schoolmeester" als de beroemde „koffieveilingen" door de Handel Maatschappij".

Dan werd je verteld van dat mooie, rijke heerenhuis in de prachtige bocht van de Heerengracht te Amsterdam van den heer Jansen, die — naar het verhaal wilde — voor een spiegeltje en wat glinsterende snuisterijen van den Sultan van Deli een concessie had gekregen, waaruit de groote Deli Tabak Maatschappij gegroeid was. En wat sprak dat tot je verbeelding als je zag dat die aandeelen welhaast met 1000 percent betaald werden.

Dan dacht je aan de „Perkeniers" De mannen die daar ginds hunne perken hadden waar allerlei kostelijke specerijen geteeld werden, die hier zulke hooge prijzen bedongen en waarvan een oude uitdrukking nog spreekt van „peperduur".

Maar dan hoorde je ook van Multatuli en zijn door sommige zoo hoog geprezen, door anderen zoo diep verguisde boek, getiteld: „Max Havelaar", waarvan haast iedereen alleen de beroemde toespraak aan de „mannen van Lebak' kende, omdat die toespraak als een prachtig stuk proza door rederijkers en voordragers zoo gaarne gedeclameerd werd.

Het was in die dagen, dat bij de regeering nog gesproken werd van **het beroemde „suikerpotje"** waaruit zoo smakelijk genoot kan worden.

Maar het was ook in de dagen, dat het nog heel wat strijd en bloed kostte, om daar het gezag te handhaven

Msbode. JAVIO.

Het „Wonder-Orgel" te Einsideln.

Moderne oplossing van een ingewikkeld acoustischprobleem.

Een dertigtal kilometers ten Zuiden van het Vierwoudenstedenmeer is het vriendelijk plaatsje Einsiedeln gelegen

In de nabijheid daarvan bevindt zich een dit jaar juist tien eeuwen oud monnikenklooster. Het werd door den heiligen Meinrad, die als kluizenaar omstreeks het jaar 900 in dit woudrijk bergdal leefde, gesticht. De kapel, door zijn volgelingen gebouwd, werd spoedig het middelpunt van een vele pelgrimstrekkende Maria-devotie.

Uit deze kapel ontwikkelde zich de kerk, waarin zich het „wonder-orgel" bevindt. Het bestaat uit vijf afzonderlijke orgels, die op verschillende plaatsen in de kerk zijn opgesteld.

Met één speeltafel worden alle orgels bediend.

Het is duidelijk, dat een dergelijke samenstelling de meest verrassende en origineele effecten in de kerkruimte kan teweegbrengen. Vroeger werden de gewijde gezangen echter door een orkest begeleid. Het koor, dat ongeveer honderd zangers telt, was in de nabijheid daarvan opgesteld. Dat het grootste gedeelte van het in vijf deelen over de kerk verspreide orgel ver van hen verwijderd was, bracht toen geen bezwaren met zich mee. Moeilijkheden ontstonden echter, toen bij pauselijke verordening het orkest uit de kerk gebannen werd. Het orgel werd onvoldoende, daar het grootendeels niet door het koor kon worden gehoord.

Het bijeenbrengen der orgeldeelen zou echter zeer hooge kosten met zich brengen. Bovendien zou daarmede het karakter slieke verdwijnen. Maar de moderne techniek verschafte raad. Door Philips-Zürich werd een speciale luidsprekerinstallatie aangebracht. Bij ieder orgel werd een microfoon op 'n inzichtbare wijze opgesteld, welker leidingen in één apparaat samenkomen en van daaruit met een 60 Watt versterker in verbinding staan. Twee krachtige luidsprekers werden in de nabijheid der zangers opgesteld en geven op iedere sterkte, die men wenscht en vanaf het klavier zelf regelen kan, het geheele orgel weer. In de kerk bemerkt men van die plaatselijke weergave niets, zoodat de typische effecten van het "wonder orgel" onverminderd worden behouden. Over dit resultaat zijn de monniken zeer enthousiast